

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 52 (2287) 1993 GRUODIS-DECEMBER 21 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1.00

Linkėjimų laikas

Prabėgę metai kiekvienam žmogui uždeda vis sunkesnę naštą: mokiniui daugiau pamokų ir studijų, dirbančiajam daugiau darbų ir atsakomybės, pensininkui daugiau nuovargio ir negalavimų. O Naujuosius metus sutikdami esame įpratę vieni kitiems linkėti, kad tos naštos palengvėtų.

LINKĖJIMAI savo esme yra nuoširdumo pareiškimas, noras, kad tavo artimui sektųsi, kad jis būtų laimingas, žodžiu – troškimas perteikti visa, kas gera. Tai gražus ir senas paprotys, besireiškiantis ypač didžiųjų švenčių laikotarpiais. Tačiau linkėjimai, nors ir gražiausi, kasdienybės nepakeičia ir naštos nuo pečių nenuima. Tuo reikia pasirūpinti patiems. Svarbiausia betgi suprasti, kas yra toji našta, kodėl ji atsirado, ką ji žmogui duoda ar atima. O ir tos pačios naštos svoris nėra vienodas. Tai priklauso nuo žmogaus, kaip jis įstengia ją atlaikyti. Patirtis rodo, kad kai kurie žmonės ir po lengviausia našta palūžta. Dažnai jie stokoja dvasinės stiprybės. O yra žmonių, kurie ir sunkiausius pergyvenimus priima ramiai ir tvirtai, užuot puolę į nusiminimą, nusi-vylimą, atskleidžiančius jau ir “pasaulio pabaigą”. Paprastai, dvasinei stiprybei apsilpus, ieškoma kaltininkų, kad neišėjo taip, kaip buvo norėta ar planuota, kad negali sulaukti šimtojo gimtadienio. Ir juo daugiau taip pesimistiškai nusiteikusių žmonių, juo ir visuomenė skurdėsnė ir tauta silpnėsnė. Pesimizmas ima skatinti gyventi tik šia diena, nes jokio rytojaus nebus. Ateitis – apgavystė, skirta beprasmiui apsiminimui. Taip žmogiškosios būties susiaurinimas į vieną susmulkėjusią dabartį sumenkina ir patį žmogų, paverčia gaivalu, kuriam būti ar nebūti beveik tas pats.

NAUJUŲ metų linkėjimai turėtų kiekvieną stiprinti ir padrasinti priimti viską, kas skirta, ir atimesti – kas silpnina dvasią. Nesvarbu kuriais žodžiais tai išreiškiama, kas juos ištaria ar parašo. Visa turėtų būti paversta dvasinei būsenai skaidrinti, nes nuo to labai daug priklauso naštos svoris, jų pakėlimas, net jų buvimas ar nebuvimas. Daugelis šiandien skaudžiai pergyvena dėl mūsų tautos pasimetimo, pasikeitimo, moralinio nuosmukio, dėl valdžios bejėgiškumo ar nenoro stabdyti baisius nusikaltimų siautėjus. Ne vienas, pavertęs Lietuvos spaudą, taria: ne prisikeliame, o žūstame. Tiesa, tai labai liūdina, bet ne beviltiška. Keisis žmonės, keisis valdžios ir laikai. Linkėtina tik būtų, kad tai greičiau įvyktų. Ne viskas ir išsiviję klostosi kaip kadaise buvo arba turėtų būti. Bet skaidresnis žvilgsnis ateitin, užuot ieškojus “konkrečių” kaltininkų, gali lengviau silpnąsias vietas įveikti. Rodos, tam ir yra ta Naujų metų anga, pro kurią daugiau šviesulių galima matyti. Tam ir linkėjimai, kad viskas gerėtų, kad naštas sugebėtume pasilengvinti arba jas net kaip kitaip pavadinti. Ir tai ne vienos nakties ar pirmosios kalendorinės dienos šampano išgaravimas. Tai yra visų metų, visų darbų ir uždavinių rodyklė: ne kaip linkėsim, bet kaip linkėjimus priimsim, ką darysim, kokie būsim? Jei linkėjimas skatina pasiryžimą, jei jis tampa gydomaisiais lašais tiems, kurie palūžta, susimenkina ar ateitimi nebetiki – tada tas švenčių laikotarpis pavirsta nematoma žmogų pakeliančia ranka. Šviesesnis žvilgsnis į rytojų padeda geriau atlikti dabarties išpareigojimus. Beviltiškumas stabdo, griauia ir aptemo. Užtat ką bedarytume, kokius klausimus beturėtume išspręsti ar naštas pakelti – kvieskime talkon šviesią viltį. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Dvi partijos keičia vadus

Kvebeko liberalų premjera Roberta Bourassa pakeis išdo tarybos pirm. Daniel Johnson, ministeris administraciniais ir valdžios tarnautojų reikalams. Jį naujuoju Kvebeko liberalų partijos vadu uždarame posėdyje pasirinko jos vykdomasis komitetas. Vado rinkimams įprasto partijos atstovų suvažiavimo buvo atsisakyta, nesuradus daugiau kandidatų. Tokiam sprendimui pritarė ir iš politikos pasitraukiantis R. Bourassa, turėjęs problemų su atsinaujinusių odos vėžiu.

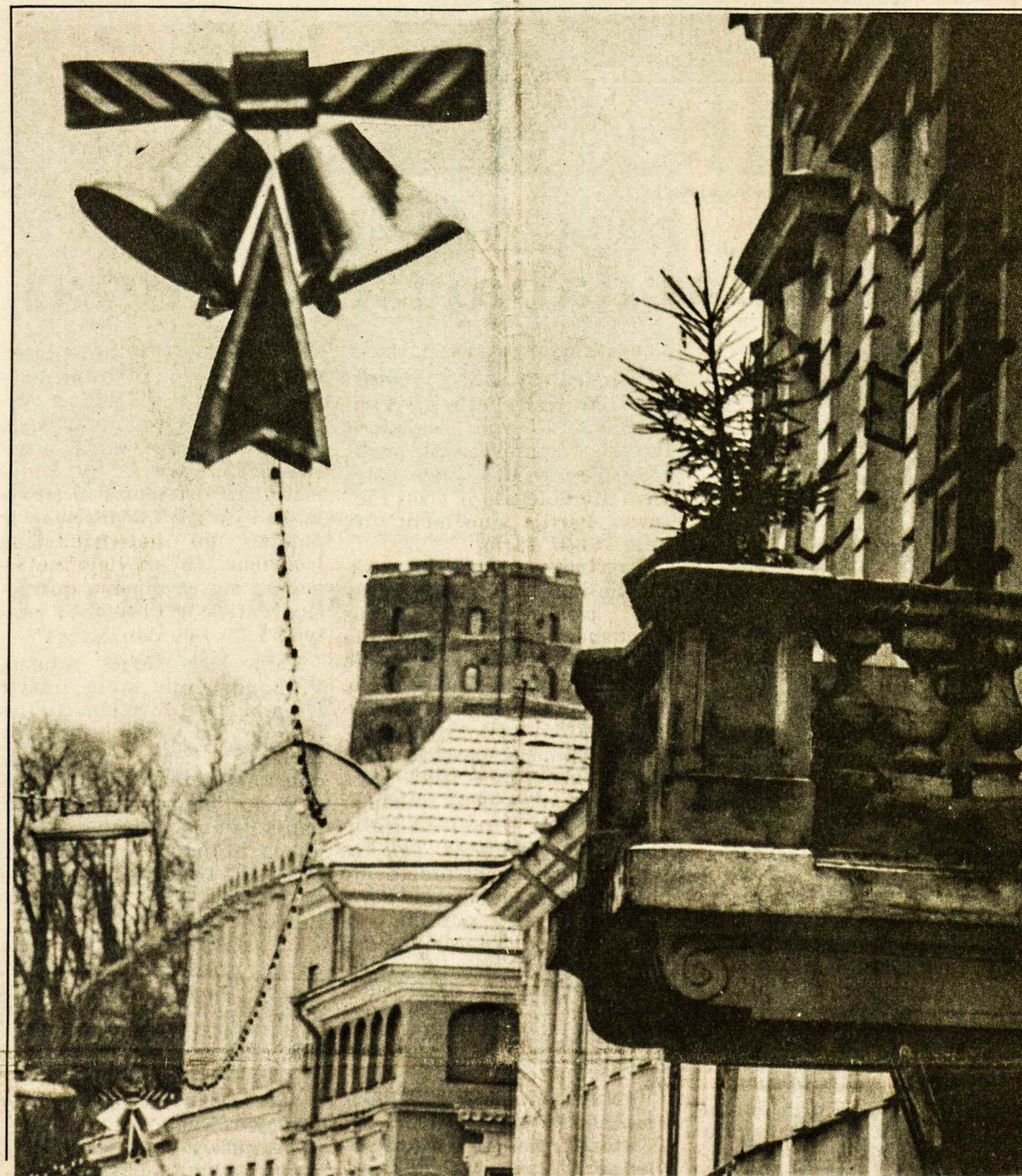
D. Johnsonas premjero pareigas iš R. Bourassos perims ir su naujuoju ministriu kabinetu bus prisaiškintas 1994 m. sausio 11 d. Tada jam teks paruošti savo vyriausybės planus ir su jais supažindinti liberalų partiją. Kandidatūrą į liberalų partijos vadus jis buvo paskelbęs rugsėjo mėnesį, bet varžovų nesulaukė. Neįstengusi surasti kito kandidato, iš politikos nutarė pasitraukti ir premjero R. Bourassos pavaduotoja bei energijos ištikli ministerė Lise Bacon. Tai liudija, kad ne visi yra patenkinti tokiu neįprastu vado pakeitimu.

Politinių atžvilgiu nepalankioje aplinkybėje tik D. Johnsonas turėjo pakankamai dra-

šos tapti Kvebeko liberalų partijos vadu. Mat liberalų vyriausybė Kvebeko parlamento rinkimus turi paskelbti iki 1994 m. rudens, o juos gali laimėti separatistinė Kvebeko partija ir jos vadas Jacques Parizeau. Paskutiniai viešosios nuomonės tyrimo duomenys įtaigoja, kad separatistų remia 51% visų Kvebeko gyventojų, o liberalus – 40%. Net 61% prancūzų kilmės kvebekiečių žada balsuoti už separatistus ir tik 30% – už liberalus.

Vilties liberalams teikia separatistinės Kvebeko partijos vado J. Parizeau nepopuliarumas. Jį šiose varžybose pralenkia naujuoju liberalų vadu paskelbtas D. Johnsonas. Visų Kvebeko gyventojų grupėje jis turi 37% rėmėjų, J. Parizeau – 27%. Pirmą vietą D. Johnsonas su 33% rėmėjų užima ir pas prancūzų kilmės kvebekiečius, J. Parizeau nustūmęs II vieton su 30%. Atrodo, įtakos didesniai D. Johnsono populiarumui turi jo tėvas Danielis, miręs 1968 m., būdamas tautinės vienybės Union National partijos vadu ir Kvebeko premjeru.

Separatistinės Kvebeko partijos vadas J. Parizeau ruošiasi parlamento rinkimams, laukdamas beveik užtikrinto savo

PILIES GATVĖ VILNIUJE. Iškelti simboliniai varpai Gedimino pilies artumoje skelbia naujų metų pradžią
Nuotr. Alf. Laučkos

Imperinis Rusijos šešėlis

Tarptautinis žurnalas “30 Days” 1993 m. 10 nr. apie būsimos Rusijos vaidmenį ir grėsmę kaimyninėms respublikoms

Subyrėjus sovietų imperijai, kaip rašo žurnalistas Gianni Valente, Vakarų politikos žinovai manė, kad buvusios sovietinės respublikos puls į vakariečių glėbį. Tačiau laikotėmė rodanti ką kitą. Geras pavyzdys esanti ir pati Rusijos federacija. Ten Sibiras, Cėcenija, Jakutija, Turkistanas ir Baškirija pradžioje rodė stiprių ženklų išsikovsky iš Maskvos visišką savivaldą, kad galėtų savo nuožiūra tvarkyti žemės turtus. Tačiau tokia nepriklausomumo dvasia išblėsus, atsirado jėgos, norinčios pasilikti su Maskva.

partijos laimėjimo. Tokiu atveju Kvebeke jis galėtų paskelbti jau antrą referendumą nepriklausomybės klausimu. Pirmąjį referendumą separatistai pralaimėjo, o dabar juos gundo gerokai pakilęs provincinės Kvebeko partijos populiarumas ir L. Bouchardo Kvebeko bloko triumfas Kanados parlamento rinkimuose.

Kanados parlamento rinkimus pralaimėjusi progresyviųjų konservatorių vadovė Kim Campbell staiga atsistatydino iš šių pareigų gruodžio 13 d. Toronte lapkričio 26 d. įvyksianame Kanados konservatorių susitelkime ji dar žadėjo 1994 m. sausio mėnesį sudaryti specialią partijos atsinajinimo komisiją, laukti pasiūlymų ir iki birželio mėnesio paruošti strateginius planus.

Atsistatydinimą Kim Campbell paskelbė Otavoje surengtoje spaudos konferencijoje. Žurnalistų pastangos ištraukti iš jos lūpų kartesnių nusi-vylimo partija žodžių buvo nesėkmingos. Ji tik pabrėžė, kad

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pasak autoriaus, panašiai vyksta ir atsiskyrusiose respublikose. Šių metų gegužės mėn. Rusija, Armėnija ir Centro Azijos respublikos pasirašė gynybos sutartis. Gruzija pasiprašė būti priimama į Nepriklausomų valstybių sandraugą, kai prieš dvejus metus dabartinis Gruzijos vadovas tokiam posūkiui buvo griežtai priešingas. Rusija paprašyta ar tik savo valia dalyvaus kruvinuose susirėmimuose Gruzijoje, Tadžikistane, Moldovoje.

Rusijos aktyvus vaidmuo, stiprinant ryšius su buvusiomis sovietų respublikomis, nesąjaukiai sutinkamas vakariečių. “Laisvės radijas”, įsteigtas amerikiečių 1950 m. kovoti su komunizmu kraštuose už geležinės uždangos, kritikavo naują Rusijos politikos kryptį.

Šių metų rugpjūčio mėn. “The Economist”, atstovaujantis anglo-saksų politiniams galvojimui, paskelbė Rusijos neokspansionizmą. Rusija ir Vakarai esą susikirtimo pavojuje. Kai yra galima, reikia su laikyti Rusijos avantiūrizmą. Ir tai reikia daryti nelaukiant.

Patys rusai aiškina kitaip. Realitė tikrovė esanti tokia: buvusi sovietinė socialinė-ekonominė struktūra tebeveikianti ir naujuose kraštuose. Jie negali ištrūkti iš šios ekonominės būklės. Ekonominiai ryšiai itin artina šiuos kraštus prie Maskvos, nes jų pramonė priklauso nuo Rusijos naftos ir žaliavų. Be to, sovietmečiu rusų ateiviai dideliais skaičiais apsigyveno ne rusiškose respublikose

Pvz. Kazachstane vietinių gyventojų tėra 50 nuošimčių, Ukrainoje rusų yra 25 nuošimčiai visų gyventojų. Rusijos pajėgumas ir jos žemės

turtai esanti ekonominio stabilumo garantija buvusiems Sov. Sąjungos kraštams. Viso regiono sienos buvusios nusistovėjusios šimtmečiais, dar prieš Sov. Sąjungos įsisteigimą. Taigi, rusų interesai šiuose kraštuose negincijami. Be to, tą patį galvojimą palaiko ir žmonės, gyvenantys naujose valstybėse. Ukrainoje tik 20 nuošimčių žmonių, nusiteikusių provakarietiškai, 50 nuošimčių pageidauja glaudesnių ryšių su Rusija. Aplamai, žmonės pasisako už šių visų kraštų ekonominį vienetą.

O kaip kitaip esą ir galėtų būti. Buvusioje Sov. Sąjungoje buvo taip sutvarkyta, kad kiekvieno regiono pramonė priklausė nuo kitų regionų. Nauji kraštai dargi esą neišmano kaip veikti atskirai.

Rusų žinovų nuomone, visų buvusių sovietinių kraštų ekonominė integracija esanti neišvengiama. Toks ramus nepriklausomumas Maskvai patenkins ir Rusijos strateginius interesus. Priešingu atveju, Rusija galėtų siekti ir karinio sprendimo, norėdama susigrąžinti sritis, svarbias Rusijos saugumui.

Tų pačių rusų nuomone, Rusija jau pergyvenusi savęs neįvertinimo politikos kompleksą vakariečių atžvilgiu. Ji jau ginanti rusų mažumos teises kituose kraštuose. Savaip Rusija reagavusi ir į Jugoslavijos krizę. Ji jau nelenkianti galvos Europos bendruomenei. Jei ji norinti savo produktams atidaryti rinką Rusijoje, tai ji turėtų į savo kraštą įsileisti ir Rusijos prekes.

Taigi, atsinaujina Rusijos imperialistiniai tikslai. Tokius tikslus yra daug remiančių žmonių Rusijoje. Tai parodė neseniai vykę parlamentiniai rinkimai. A.

Lietuvos kardinolo žodis

“Jis vadinsis Emanuelis, o tai reiškia: ‘Dievas su mumis’”
(Mt 1.23)

BRANGŪS BROLIAI KUNIGAI, MIELI TIKINTIEJI!

Džiaugiamės galėdami Jus vėl pasveikinti šv. Kalėdų – Viešpaties Gimimo šventėje. Dievo išikūnijimas ir atėjimas į žemę, į nusidėjusios žmonijos būtų žymi naują laiką ir neša mums vienintelę tikrą laisvę, vienintelę neapgaunantią viltį.

Drauge su Jumis, dėkingai kreipdami žvilgsnius į Betliejaus paslaptį, norime pasidalinti mintimis apie nuolat patiriamą Dievo gerumą ir apie mūsų laikyseną Dievo atžvilgiu nūdienėje situacijoje.

Šios šv. Kalėdos dvigubai džiugios – mus visus dar tebe-gaivina Šventojo Tėvo, Kristaus Vietininko, apsilankymo palaima. Daugelis buvome arti jo, jutome iš jo asmenybės sruvančių didelę meilę kiekvienam žmogui; dar daugiau Lietuvos gyventojų dalyvavo susitikimuose televizijos pagalba, galėjo išgirsti vyriausiojo Bažnyčios Ganytojo skelbiamus gyvenimo žodžius, lyg mums kalbėtų pats Kristus. Išgyvenome laimę, kad priklausome Viešpaties įsteigtajai Bažnyčiai, turinčiai nesugriaujamam pamatui šv. Petro Uolą, pirmojo apaštalo įpėdinį Joną-Paulių II, pasijuto-me esą pilnateisiai nariai tikėjimo brolių šeimos, siekiančios “iki pat žemės pakraščių”. Tikriausiai ir mūsų broliams bei seserims, nelaimingai atitolusiems nuo religinės praktikos arba pasukusiems į naujų konfesijų pavojingus takelius ši meilės pasiuntinybė padėjo aiškiau suvokti, kokie malonės lobiai slypi Visuotinėje Bažnyčioje.

Ir didžioji Dievo dovana – Jėzaus Gimimas, ir Šventojo Tėvo nubrėžtos dvasinio atsinaujinimo gairės įpareigoja atsiliepti į pas mus atėjusios Meilės dosnumą. Kokio atsiliepimo laukia iš mūsų Dievas, tapęs Žmogaus Sūnumi? Kaip atsiliepti kvietė mus ap-lankęs Šventasis Tėvas?

Tiesa dažniausiai būna paprasta ir akivaizdi, kai žvilgsnis netemdo sukti ir savanau-diški išskaičiavimai. Šiandien matome aplink save daug fizinio ir moralinio skurdo. Tai gi pirmasis mūsų žingsnis Dievo link turėtų būti – apsidairyti ir atrasti Kristų šiandien, kaip anuomet Betliejuje, pranešant mūsų pagalbos visų vargstančiųjų asmenyje.

Šventasis tėvas, kalbėdamas mums, vyskupams, kaip vieną svarbiausių naujosios evangelizacijos uždavinių paminėjo pasauliečių apaštalavi-

mą, kuris buvo visiškai nutrauktas nelaisvės metais. Todėl laiminame ir džiaugiamės nuo pirmųjų Atgimimo dienų gražiai besivystančia karitatyvine veikla. Nuosirdžiai ją remiame ir kviečiame tikinčiuosius kuo gausiau įsijungti į katalikiškas draugijas bei organizacijas, besirūpinančias socialine pagalba, šeimų ir jaunimo ugdymu, kviečiame kunigus ir pasauliečius paremti šį darbą savo darbu, žiniomis ir kukliais ištekliais. Pačias socialinės globos ir auklėjimo bendrijas raginame solidarčiai bendradarbiauti, prisimenant tautų apaštalo žodį, kad nesvarbu, kas sėjo, sodino ar laistė, o svarbu visame siekti Kristaus meilės, duodančios augimą (plg. I Kor. 3.5-9). Karitatyvinę pagalbą vieni kitiems dabartinėje mūsų tautos ekonominėje padėtyje gyvybingai reikalinga ir svarbi. Ji liudys apie gyvą mūsų pirmųjų krikščionių dvasią ir duos gerų apaštalavimo vaisių.

Nemažiau dėmesio turime skirti krikščioniškos tautos dvasios ugdymui. Doros ir taurios kultūros kūrimeui ypatingai gali pasitarnauti katalikiška spauda, knygų leidyba, tikėjimą ir patriotizmą die-giančios organizacijos. Nesiliaujame raginti tiek kunigus, tiek šeimas, katechetus, mokytojus, studentus šiuos sunkiai besikalančius želmanis visokeriopai puoselėti, prie jų gyvatvingumo prisidėti kūryba, darbu ir lėšomis. Prisiminti-na ir palaikytina graži prieš-kario klebonų tradicija užpre-numeruoti neturtingiems parapijiečiams katalikiškus leidinius, aprūpinti jaunimą ir vaikus dvasią keliančiomis knygomis. Šviesos vaikų pastangos ir įtaka teatsveria agresyvią nedorumo ir chaoso invaziją žmonių sielose! To iš mūsų laukia Bažnyčia, tam mus ragina Šventasis Tėvas ir atsakomybė daug išskėtusios Lietuvos istorijai. Išmintingas ir patvarus darbas dviem paminėtomis kryptimis būtų evangelinis inasas į tautos gyvenimą, teikiantis daugeliui dvasinę atramą ir ateities viltį.

Brangiausia pakrikštytųjų dovana, kurią jie turėtų atnešti širdyse prie Betliejaus Prakar-tėlės, būtų pasiryžimas nuolat panašėti su Kristumi, kaip sakė Šventasis Tėvas, kalbėdamas mums Vilniaus katedroje. Ypač iš tų mūsų brolių ir seserų, kurie pašaukti duoti visuomenei kryptį, kaip įstatymų leidėjai, švietimo, mokslo ir meno darbuotojai, valstybininkai, mes laukiame labai atsakingos veiklos, stiprinančios, bet ne žlugdančios

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Linkėjimų laikas

Naujųjų metų linkėjimai nenuima nuo pečių kasdienybės naštos

Imperinės Rusijos šešėlis

Tarptautinis žurnalas “30 Days” apie Rusijos grėsmę kaimynams

Kalėdų džiaugsmo apmąstymai

Jau trečios laisvos Kalėdos tėvynėje

Pagalba ir meilė tėviškei

Vienos tautietės originali dovana Lietuvai

Tegu žaliuos ažuolai

Dabartinio ūkininko rūpesčiai Lietuvoje

Pavojus Vasario 16 gimnazijai

Rašo gimnazijos direktorius Andrius Šmitas

Ar mūsų spauda atlieka užduotį?

Kritika – svarbiausia spaudos prievoelė

Protėvių rugiai

Apybraiža apie partizanų kovas Aukštaitijoje

Ypatinga kultūrinė šventė

“TŽ” bendradarbis pranešimas iš Čikagos

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėnė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškos žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Kalėdų džiaugsmo apmąstymai

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Berods Platonas yra pasakęs, kad "ieškodami džiaugsmo kitiems, rasime savąjį". Kai artėja Kristaus gimimo šventė visuomet planuojame dovanomis ir sveikinimais pradžiuoti savo šeimą, draugus ir artimuosius. Naujojo pasaulio komercinės "šventinės laikotarpis", su kurtinčiomis kalėdinėmis dainomis (ne giesmėmis), raudonanosiu "Santa Claus", marga spalvėmis šviesomis ir krautuvų languose, ir miestų centruose, ir namų pastogėse, bando nustelbti tikrą Kalėdų prasmę, pašalinus Kristaus gimimo faktą, kaip pagrindinę tos šventės priežastį. Švęti vaikučių akutės, stebėdamos krautuvų vitrinose reklamuojamus žaislus, o suaugusieji, pagal išvyrvusią tradiciją, yra verčiami apdovanoti ne vien saviškius, bet ir laiškanes, ir šiukslių vežėjus, ir savo bendradarbius. Taip dolerinio turgaus chaoze skęsta prakartėlė, o dovanų pirkimas tampa pagrindiniu užsiėmimu... Aišku, su dovanomis pradžiuojame vieni kitus, nes juk ir Trys Karaliai, iš tolimų rytų atsekę Betliejaus žvaigždę, Kūdikėlį Jėzų apdovanojo mirra ir smilkalais, tuo pripažindami jo karališką kilmę.

Savaime suprantama, kad negalime atsakyti nei dovanų pirkimo, nei kalėdinio sveikinimo siuntimo. Bet viso to pagrindu privalo būti viena idėja: neškime džiaugsmą kitiems, patys išgyvendami Kristaus gimimo džiaugsmą. Be to, dabar mūsų džiaugsmas yra dar didesnis, nes tai jau tre-

čios laisvos Kalėdos tėvynėje. Gaudžia bažnyčių varpai, maldininkų minios be persekiojimų baimės plaukia į Bernelių Mišias, o Kūčių vakarą tradicinius patiekalais ir egulčių šakelėmis kvepia kiekvienas lietuviškas namas. Dauguma išeivijos lietuvių savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje pasiuntė dovanų, kurios juos ne tik džiugina retai te gaunamais skanėstais, bet ir mintimis, ir širdimi. Tą šventą vakarą juos jungia su mumis. Kalėdos yra džiaugsmo ir vilties šventė. Išeivijai yra aktualios jos tęstinumo ir lietuviško prieauglio idėja. Todėl jaunimą reikia patraukti prie lietuviškų tradicijų su šypsena, be asarų ir gaudentimų. Giesmė, malda, gražūs linkėjimai, santūrus juokas ir maloni šypsena tenušviečia kiekvieną pastogę, o tėvynės laisvės džiaugsmas telydi kiekvieną mūsų žingsnį, kiekvieną mūsų žodį ir mostą. Tiesa, kad nesame visiškai patenkinti dabartinės Lietuvos nuotaikomis bei įstatymais, bet ir "Roma nebuvo pastatyta per vieną dieną"... Su mūsų talka, gera valia ir pačių tėvynainių pastangomis Lietuva sugrįš ir laisvės žydėjimą ir moralinį atgimimą. Tik būkime kantrūs ir atlaidūs, nes penki dešimtmečiai "smegenų plovimo" ir moralinių savokų žalojimo negalėjo nepadarinti įtakos į kelių kartų mastyseną ir elgesį. Su meile, atlaidumu ir krikščionišku artimo meilės idealizmu, su pastangomis įgyvendinti taiką ir ramybę geros valios žmonėse, mes galime abipus Atlanto linksmi giedoti "Gloria in excelsis Deo"...

Lietuvos kardinolo žodis

(Atkelta iš 1-mo psl.)

krašto dvasią, tuo pačiu ir nepriklausomybę. Neužmirškime, kad iš visu, "kuriems daugiau duota", Amžinasis ir teisingasis pareikalauja atskaitos. Krikščionys ir geros valios žmonės, arčiausiai stovintieji prie šalies valdymo ir šviesuomenės atstovai, turintys įtakos tautos sąmonės formavimui, negali nurimti, kol nesenka pragaistinga, dangaus keršto šaukiantį nekaltų kūdikių kraujo upė, kol siaubingai auga nusikaltimai, kol vykdoma atvira demoralizacija per masines informacijos priemones, o jaunoje kartoje išgali žiauri gošumo stabmeldystė ir praktinis ateizmas. Dangaus angelų paskelbtą

kalėdinio džiaugsmo ir ramybės palaimą atneš mūsų tautai ne privatizacija ar bankai, ne investicijos ar laisvoji rinka, o Dievo garbės ir geros valios klimatas mūsų tautoje, mūsų šeimose ir mūsų širdyse. Išganytojo Motinos Švč. Mergeinės Marijos užtarimas tenukreipia šią palaimą į Lietuvos žemę per naujuosius 1994 metus.

Meldžiamės Jums gausios Dievo palaimos, Švenčiausios Dievo Motinos globos ir Jus nuosirdžiausiai laiminame.

Kardinolas Vincentas Sladkevičius, Kauno arkivyskupas metropolitas, vyskupai – augziliarai: Vladas Michelevičius ir Sigitas Tamkevičius

Kaunas, 1993 m. šv. Kalėdos

Šv. Kalėdų švenčių

proga sveikiname visus savo giminės, draugus, pažįstamus ir linkime džiugių bei laimingų naujų metų –

Alma, Jonas Jūrėnai ir šeima

Artimiesiems, pažįstamiems ir bendradarbiams

linksmų šv. Kalėdų ir laimingų naujų metų

linki –

Angelė ir Vytautas Kulniai

Rūta, Myron ir Kassandra Douglas

Tiltas per Vilnelę Vilniaus senamiestyje

Nuotr. Alf. Laučkos

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Susitiko prezidentai

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas gruodžio 15 d. buvo išvykęs į Taliną dalyvauti taipgi Baltijos valstybių prezidentų susitikime. Daugiausia dėmesio, manoma, kaip skelbia ELTA, buvo skiriama Rusijos parlamento rinkimų rezultatams aptarti. Tikėtina, kad trys prezidentai svarstė Baltijos valstybių saugumo, stojimo į Europos sąjungą, Baltijos ir Skandinavijos kraštų glaudesnio bendradarbiavimo klausimus.

Baltijos valstybių vadovai pažymėjo, kad sausio 11-12 d.d. įvyksiančiame NATO viršūnių susitikime šios organizacijos vadovams turi būti suteiktas mandatas plėsti bendradarbiavimą su Vidurio ir Rytų Europos valstybėmis. Pabrėžta, kad būtina įgyvendinti JAV iniciatyvą "Bendradarbiavimas taikai".

Baltijos valstybių prezidentai priėmė pareiškimą, kuriuo paragino NATO organizaciją plėsti bendradarbiavimą su Baltijos valstybėmis.

Gruodžio 16 d. prezidentai dalyvavo Baltijos strateginių ir tarptautinių studijų instituto inauguracinėje konferencijoje, kurioje dalyvavo Baltijos, Skandinavijos, Rusijos valstybių atstovai, o taip pat ir NATO aukšti pareigūnai. Šis institutas įsteigtas Estijos prezidento Lenart Meri iniciatyva.

Baltiečių vienybė

ELTOS pranešimu, gruodžio 17 d. Vilniuje susitiko Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministrai pirmininkai A. Šleževičius, V. Birkavs ir M. Laar. Pasirašė trisraiš memorandumą dėl konsulinio santykių. Lietuva su Latvija pasirašė du sutarimus: vieną dėl kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir kitą – dėl vyriausybės bendradarbiavimo socialinio aprūpinimo srityje.

Susitikime kalbėta apie Rusijos parlamento rinkimo rezultatus. "Tai kelia nerimą, bet Baltijos valstybės neišsiganod Vladimiro Žirinovskio pareiškimų, jos yra pakankamai vieningos" – pabrėžė Estijos premjeras M. Laar. A. Šleževičius įsitikinęs, kad Rusija išves savo kariuomenę iš Latvijos ir Estijos.

Didelis dėmesys buvo skirtas gynybos bendradarbiavimui. Numatyta įsteigti karinės struktūras NATO organizacijų pavyzdžiu, stiprinti savo sienų saugumą Rytuose, Baltijos kraštų piliečiams atverti valstybines sienas. Premjerai nutarė įsteigti Baltijos valstybių ministerių tarybą, plėtoti bendradarbiavimą su Europos bendruomene, siekti bendros ekonomikos, pinigų ir gynybos politikos.

Apie Baltijos premjerų susitikimą gruodžio 18 d. laidoje paskelbė dienraštis "The Toronto Sun", pažymėdamas, kad baltiečiai sutarė koordinuoti savo gynybą ir kariuomenės apginkluoti vakariečių ginklais. Taipgi rašoma, kad Žirinovskis, ultra-nacionalistas, propaguoja plėsti Rusiją, skelbdamas, jog nepriklausomos Baltijos valstybės, Centro Azijos respublikos, Ukraina istoriškai esančios Rusijos teritorijos, turintios grįžti Maskvos kontrolėn.

Tėvynės sąjungos suvažiavimas

Gruodžio 11-12 d.d. Operos ir baletų teatre Vilniuje vyko pirmasis Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių partijos) suvažiavimas. Jame dalyvavo 915 delegatų iš visos Lietuvos. Partija šiuo metu turi apie 9 tūkst. narių.

Pagrindinį pranešimą suvažiavime skaitė Tėvynės Sąjungos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Kalbėdamas apie Lietuvos vidaus ir tarptautinę padėtį, pirmininkas pastebėjo, kad tarptautinėje plėtojimo dalykai galbūt nenukryps į pačią blogiausią pasę, o ūkio nuomukis turės kada nors baigtis. Laikas nesą tinkamai naudojamas, o politinė valia vis labiau skaidoma. Tai, kas vyksta po seimo ir prezidento rinkimų, V. Landsbergis pavadino moraline ir politine neosovietizacija. Pastarojo nuomone, Rusija mažiausiai atsiskiusi sovietizmo, todėl suartėjimas su šiuo kraštu reikštų ilgiau neišsivadoti iš to, kas Lietuvą labiausiai slepia.

Lietuvos dabartinė valdančioji partija bandanti perrašyti istoriją, net legalizuoti sovietinę Lietuvą. "Jau net oficialūs seimo pareigūnai viešai prašeko apie tai, jog okupacinio režimo 1940 m. sprendimai esą teisėti, ir tuo pagrindu žmonėms gali būti negrąžinama žemė", – kalbėjo pranešėjas, dar pridėdamas, ko gero 1941 m. birželio 14 d. trimimai būsia paskelbti kaip teisėtos valdžios veiksmai.

Daug dėmesio V. Landsbergis savo pranešime skyrė Rusijos užsienio politikai. Pirminė Lietuvos vadovų psichologinė nepasiruošimą nepriimti Rusijos diktuojamų sąlygų, apie neskubėjimą pareikšti norą stoti į NATO organizaciją, nes tai gali nepatiktį Rusijai. Jeigu pasitvirtintų kai kurių teigimas, kad Lietuvos užsienio politika tarnauja Rusijos interesams, tai būtų galima pasakyti, jog LDDP pareigūnai lauzo priesaiką tėvynėi.

Suvažiavime buvo priimtos depvnyios rezoliucijos, vienas pareiškimas ir nutarimas. Dokumentuose minima, kad LDDP pasuko atviro sovietinės santvarkos atstatymo keliu. Jai iš esmės tarnauja valstybinė televizija. Rezoliucijoje dėl savivaldybių rinkimų pažymima, kad juos reikėtų rengti kartu su seimo rinkimais.

Spaudos konferencijoje V. Landsbergis pabrėžė, kad suvažiavimo sėkmė, tai dvasia, įspūdis ir politinė visuomeninė mintis.

V. Landsbergis, suvažiavime užsimindamas apie V. Skuodį, kandidatą į Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro vadovo postą, paprašė pastarąjį "nebūti žaislu LDDP provokacijose".

Visi lietuviai – Lietuvos piliečiai

Taip paskelbė "Lietuvos aidas" gruodžio 8 d. laidoje. Lietuvos seime priimta Pilietybės įstatymo 18 straipsnio pataisa. Ji skamba taip:

"Lietuvių kilmės asmenys, prieš 1940 birželio 15 turėję LR pilietybę, ir jų vaikai, taip pat kiti asmenys, iki 1940 birželio 15 turėję LR pilietybę, jei jie nėra repatrijavę iš Lie-

tuvos, ir nuo 1940 birželio 15 iki 1990 kovo 11 pasitraukę arba išstremti iš Lietuvos, gyvenantys kitose valstybėse, LR pilietybę atstato, raštu pareiškę LR VRM ar LR diplomatinėms įstaigoms užsienyje, kad jie yra LR piliečiai, ir pateikę tai patvirtinančius įrodymus. Jų atžvilgiu netaikomos šio straipsnio pirmosios dalies ir Pilietybės įstatymo 1 str. 1 punkto išlygos".

Kaip straipsnyje rašoma, V. Landsbergis siūlė įrašyti ir vaikaičius, formuluoti "lietuviai arba lietuvių kilmės asmenys". Šiam pasiūlymui dauguma seimo narių nepriarė. Kai kurie seimo nariai naują pataisą vertino kaip dvigubos pilietybės įteisinimą. Pasak V. Landsbergio, priimta pataisa "nėra dviguba pilietybė".

Už pataisą balsavo 70 seimo narių, prieš 6, 14 susilaikė. Prieš pataisą balsavo socialdemokratai ir porą dešiniųjų. Susilaikė taip pat dešinieji.

Galimos komplikacijos

"Lietuvos ryte" gruodžio 7 d. laidoje rašoma:

"Atėjusi į valdžią su sparčiu šūkiu, jog Sąjūdis sugriovė šalies ekonomiką, ypač žemės ūkį, LDDP skubėjo taisyti būtent tai, ką reikėjo baigti griauti, ir patyrė visišką fiasko, nes būtent jų pagrindiniai remėjai žemdirbiai dabar grąšina visuotiniu streiku.

LDDP savo valdymo pradžioje sustabdė privatizavimą, kad padarytų kuo daugiau privilegijų "darbo kolektyvams" ir tuo daugeliui įmonių nupynė papildomą pakaruoklio virvę, kurios traukos negali sumažinti net didelės dotacijos kitų metų biudžetė. Natūralūs procesai pramonėje buvo sustabdyti, Vyriausybė pasidavė Pramonininkų konfederacijos vienadieniams reikalavimams paversti šalies centrinį banką paprasta valiutos keitykla.

Per šiuos metus praktiškai nebuvo mėnesio, kad dabartinės valdžios žmonės, neišskiriant net paties Prezidento, neišvengtų į kokį nors politinį ar finansinį skandalą. Žlugus "kompetencijos" mitui, išryškėjo, jog ir A. Brazauskas, ir LDDP lyderiai labiau vertina ištikimybę sau negu politiko autoritetą visuomenėje ir jo išmanymą. Per pirmuosius valdymo metus LDDP pademonstravo, jog jai labiausiai trūksta to paties, kuo jį kaltino G. Vagnorių ir Sąjūdį apskritai – kompetencijos.

Apskritai susidaro įspūdis, kad tiek Prezidentūroje, tiek Vyriausybėje artimiausiu metu galimos įvairiausios komplikacijos."

Premjero vizitas Danijoje

ELTOS pranešimu, Danijos užsienio reikalų ministeris Niels Helveg Petersen Lietuvos ministerio pirmininko Adolfo Šleževičiaus garbei surengė pietus. Pokalbyje su užsienio reikalų ministru buvo aptarti įvairūs tarptautinio gyvenimo klausimai, dvišalio bendradarbiavimo galimybės, pasikeista nuomonėmis ir apie rinkimų Rusijoje rezultatus.

Lietuvos delegaciją tapogi priėmė Danijos kooperacijos ir vystymosi ministeris H.

PRIME MINISTER • PREMIER MINISTRE

ALINE ir AŠ švenčių proga su džiaugsmu perduodame Jums nuosirdžiausius savo linkėjimus.

Kanada pasižymi tolerancija, kuria ji jungia skirtingas žmonių tradicijas ir vertybes.

Nors švenčiame ypatingą metų laiką pagal savo skirtingus papročius bei religijas, mes visi dalinamės bendra pasaulio taikos ir gerovės viltimi.

Tegu šių švenčių palaima būna dosni, nešanti ramybę ir laimę.

OTTAWA
1993

Kanados ministeris pirmininkas

Mieli tautiečiai, visi Lietuvos bičiuliai, gyvenantys Jungtinėse Amerikos Valstijose

Lėkė ir pralėkė lyg vėjas vieneri Lietuvos-JAV gražių tarpvalstybinių santykių ir dar vieni Lietuvos atnaujintos Nepriklausomybės metai, be visokių problemų ir kai kurių nusivylimų atnešdami ir daugybę puikių asmeninių, šeimyninių bei valstybinių pasiekimų ir laimės. Laisva nuo svetimos kariuomenės Lietuvos žemė ir žmonės tebelaikia ir lauks Jūsų malonaus dėmesio, dažnų apsilankymų, Jūsų skaitlingų ir veiklių draugijų ir organizacijų paramos ir talkos. Tegul stiprėja mūsų bendros kalbos, kultūros, giminytės ir bičiulystės saitai ir kitais metais. Širdingiausiai linkiu Jums džiaugsmingų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Dr. Alfonsas Eidintas,
Lietuvos respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius
Jungtinėse Amerikos Valstijose

Washington, DC

Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga

sveikinu nepriklausomos Lietuvos ir išeivijos sportininkus, jų vadovus bei visus priaučiančius sportui. Linkiu malonių švenčių, stiprybės ir geriausių laimėjimų tėvynėi Lietuvai.

Pranas Berneckas,

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto atstovas Kanadai

ANTONIJA ir VYTAUTAS
PETRULIAI ir šeima
iš Arizonos,
linki linksmų

ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų Naujųjų metų

visiems giminėms, draugams bei pažįstamiems.

Degn, kuri informavo apie Danijos vyriausybės siekius stiprinti paramą Lietuvai.

Buvo susitikta ir su Danijos pramonininkais. Pokalbyje dalyvavo stambių Danijos bendrovių "NKT", "Great Nordic", "Ericsson", "Dansk Olie Naturgas", "Carl Bro" pareigūnai.

Gruodžio 15 d. Lietuvos premjeras susitiko su Danijos ministru pirmininku Poul Nyrup Rasmussen.

Estijos delegacija Vokietijoje

Gruodžio 1 d. Vokietijos federacinės vyriausybės ministras, kanclerio tarnybos viršininkas F. Bohe Bonoje priėmė Estijos parlamento narių delegaciją. Pokalbyje dalyvavo ir baltiečių draugas Wolfgang von Stetten, Vokietijos Baltijos Vokietijos parlamento narių grupės pirmininkas. Buvo kalbama apie visoms trims Baltijos valstybėms aktualias problemas.

F. Bohe pareiškė, kad Vokietijos vyriausybės nuomone, ne Rusija sprendžia kaip nepriklausomoms valstybėms garantuoti saugumą. Tačiau, pasak jo, diskutuoti įvairias saugumo zonas bei garantijas, ypač

Rytų Europoje, galima tik kartu su Rusija, bet ne prieš ją nukreiptas. Šio ministerio manymu, juo draugiškiau Vokietija su Rusija bendradarbiaus, juo bus geriau ir Baltijos valstybėms.

I tai Estijos ambasadorius Vokietijoje T. Matsulevic pastebėjo, kad yra pavojus Vokietijai būti užliūliuotai.

Prezidento vizitai

Estijos prezidentas L. Meri su žmona oficialiu vizitu aplankė Jordaniją, Kuveitą ir Turkiją. Prezidentą lydėjo gynybos ministras gen. A. Einzeln, ekonomikos ministras T. Sildmae, valstybės sekretorius U. Kaevats ir kiti vyriausybės pareigūnai.

Taip pat kartu važiavo ir verslininkų grupė. Be politikos ir saugumo klausimų, taipogi buvo tartasi kaip geriau palaikyti ekonominius ir kultūrinius ryšius.

Estijos delegacija Jordani-

juje buvo gruodžio 2-5 d.d., Kuveite – gruodžio 5-7 d.d. ir Turkijoje – gruodžio 7-8 d.d.

(Nukelta į 9-tą psl.)

• Auka bei talka lietuviškajai spaudai – parama savajai tautai.

Maldininkų kelionė Lietuvoje

Trimėnesinis žurnalas "Tradition, Family, Property" (Tradicija, šeima, nuosavybė) 1993 m. rudens laidoje rašo apie tokio pat pavadinimo organizacijos 12 asmenų delegacijos lankymąsi Lietuvoje

Prieš trejus metus organizacijos "Tradition, Family, Property" (TFP) delegacija pirmą kartą lankėsi Lietuvoje ir tuometiniam Lietuvos vadovui Vytautui Landsbergiui įteikė 5.2 mil. parašų peticiją už Lietuvos nepriklausomybę, atsiskyrimą nuo Sov. Sąjungos.

Lankantis šios organizacijos delegacijai vėl Lietuvoje, žmonės atsiminė ir pirmąjį apsilankymą, didelę organizacijos pagalbą, kovojant už krašto laisvę ir šiuo metu už Lietuvos dvasinį prisikėlimą.

Pasak vieno delegacijos nario, lietuviai delegacijos nariams padarė įsimintiną įspū-

dį. Pvz. Kelmėje, pirmoje sustojimo vietoje, svečiai keliauninkai buvo sutikti skambinant šventovės varpais. "Credo", "Salve Regina", "Ave Maria" giesmės buvo giedamos šventovėje grigališko giedojimo stiliumi.

Žmonės svečiams buvo labai dėkingi, daug klausinėjo, gyvė organizacijos narius, pagarbiamai vertino ir organizacijos narių raudonas kepurės, kurias jie nešiojo. Visa delegacija su žmonėmis dalyvavo ir kapinėse, kur palaidotos komunistų nužudytos aukos.

Tytuvėnuose prie delegacijos prisijungė ir jaunas lietuvis vyriškis, norėdamas kartu su svečiais lankyti kitas Lietuvos vietas.

Svarbiausia maldininkų-keliautojų lankymo vietovė buvo Šiluva, turinti Marijos šventovę. Čia juos priėmė kardinolas Vincentas Sladkevičius, kuris labai įvertino TFP organizacijos pastangas ir palaimino jų darbus, išreikšdamas viltį, kad jų pagalba Lietuvai nebus nutraukta.

Julio Ubbelohde, delegacijos vadovas, kalbėdamas įvairiomis keliomis progomis, pažymėdavo, kad lietuviai su dideliu dėkingumu prisiminė prieš trejus metus susitikimą, jo neužmiršo ir dar dabar yra dėkingi. Tai esanti retai praktikuojama žmonių savybė. Dažniausiai žmonės link užmiršti. Lietuva, priešingai, parodė savo draugiškumą tiems, kurie ją aplankė jos didžioje nelaimėje. A.

MERKINĖS ŠVENTOVĖ Kašiadorių vyskupijoje
Sauliaus Paukščio nuotrauka, daryta 1989 metais

Pagalba ir meilė tėviškei

B. STUNDŽIA

Daugelis lietuvių išeivijoje stengiasi kuo galėdami prisidėti prie Lietuvos atstatymo. Remiami giminės, labdaros organizacijos, sveikatos įstaigos, ūkininkai, sportininkai bei kultūros darbuotojai. Kas suskaičiuos, kiek tūkstančių tonų siuntinių nukeliavo į Lietuvą, kiek milijonų dolerių ten nuvykę užsieniečiai paliko.

Paaškejo, kad pasiūsti ar palikti doleriai, markės, daiktai ne visada panaudojami ten, kur sutarta ir ne visada pasieks tuos asmenis, kuriems buvo skirti. Dažnai neaišku, ar pagalba sunaudojama asmeniškai, ar visuomenės gerovei.

Originali pagalba

Vieni siunčia maistą, aprangą, pinigų, žemės ūkio mašiną, vaistus, kiti padeda statyti šventoves, prieglaudas, mokyklas, kultūrinės įstaigas. Kanados lietuvių Bronė Kruopytė-Palilionienė prisidėjo labai originaliai – kelią iš Pabiržės kapinių iki miestelio, maždaug pusantro kilometro, padengė

asfaltu. Tuo pagalba savo tėviškei dar nesibaigė. Iš ten kilęs aviacijos istorikas Jonas Balčiūnas parengė spaudai knygą, apie savo gimtąjį Kirdonių kaimą ir kitus kaimyninius. Pavadinio ją "Tėviškės akimirkos". Leidinį taipgi parėmė torontietė B. Kruopytė-Palilionienė, kilusi iš Kirdonių.

Padangių žvaigždės

Knygos autorius J. Balčiūnas, išsismokslinimo fizikas, bet yra prisiekęs oreivybės mėgėjas ir jos garsintojas. Dar sovietiniais laikais jo dėka Lietuvos jaunimas sužinojo apie Darių, Girėną, J. Dobkevičių, A. Gustaitį, sklandytojus – B. Oškinių ir B. Karvelį. Žinoma, reikėjo paminėti ir sovietinius lakūnus. Paruošė su kitais ir patį vienas keletą aviacijos istorijos sklandymo vadovėlių ir lengvo pasiskaitymo knygų. Jo pastangomis buvo suorganizuotos aviacijos muziejus, kuris 1990 m. pertvarkytas į Technikos muziejų. Pats pirmą kartą iškilo į orą sklandytuvu vokiečių okupacijos metu Kulautuvoje, netoli Kauno.

MŪSŲ DRAUGAMS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Nuoširdžiausi sveikinimai Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga. Linkim daug laimės, džiaugsmo, sveikatos ir sėkmės. Kad nuo 1994 m. sausio 1, ALGIS MEDELIS prisijungia prie mūsų kaip savarankiškas kelionių specialistas mūsų naujoje Bloor gatvės įstaigoje. Aplankykite mūsų sausio 29-30 d.d. (šeštadienį ir sekmadienį) tarp 11 v.r. ir 4 v.p.p. (OPEH HOUSE), išgerti puodelį kavos, pasikalbėti su A. Medeliu, jo bendradarbiais ir susipažinti su 1994 metų kelionių programomis.

FEDERSEN world tours inc.

UNITY TRAVEL

(905) 882-5475 ar 1-800-663-9689
Park Place Corporate Centre
15 Wertheim Court, Suite 402
Richmond Hill, Ontario L4B 3H7
Ont. Reg. nr. 1341982

(416) 538-6370
Fax: (416) 538-9657
1558 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Ont. Reg. nr. 04189437

DOVANA IR PARAMA ARTIMIESIEMS LIETUVOJE

VAISTAI – pristatome įvairių rūšių Vakarų Europoje gaminamus vaistus. (Jei žinomas vaistų pavadinimas – receptai nereikalingi).

MAISTAS – siuntinys no. 11. Praktiškas ir įvairus:

2 litrai valgomosios alyvos, 2 sv. ryžių, 2 sv. makaronų, 1 stiklinė tirpstančios kavos, 4 sv. cukraus, 1 sv. sūrio, 1 dėž. saldinių, 1 dėž. biskvitų, 2 sv. pupelių kavos, 2 sv. geriausios dešros arba salami, 4 dėž. konservuotos mėsos. Siuntinio kaina – \$140.
DRABUŽIAI – puikus vyriškas arba moteriškas nertinis, palaidinukė arba vyriški išveiginiai marškiniai, specialūs sknelnei medžiaga, vyriškas arba moteriškas sportinis kostiumas.
Siuntinio kaina – \$270.

PARDUODAME – OPTIMA (elektronines) rašomasias mašinėles su lietuvišku šriftu. Su pristatymo išlaidom – \$300.
Rašomoji juostelė (cartridge) – \$8.
Klaidų atitaisymo juostelės (5) – \$18.

Pervedame palikimus į Lietuvą arba į kitus kraštus pageidaujama valiuta bei atliekame finansines ir bankines operacijas.

Z. Juras & V. Juras / Baltic Stores & Co.,
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, ENGLAND
Tel. 081 460 2592 FAX 081 318 7643

ŪKININKO PASTOGĖJE

Tegu žaliuos ažuolai

JONAS DAGILIS

Kai 1991-ųjų pabaigoje ėmiau rūpintis tėvų žemės susigrąžinimu, išgirdau ir pamokymų, jog kvailai darau. Tos žemės buvo šešiolika hektarų, bet kolūkio taip apleista, kad nė hektaro dirbamos. Tik krūmai, užpelkėjusios lankos, dirvonai.

Neperdėjo tie, kurie peikė mano tėviškę. Bet ką daryti, jei didžioji melioracija sovietmečiu aplenkė, o reikalauti derlingesnio drenuoto lauko neleido sąžinė. Juk būčiau kažkieno kito pasisavinęs. Tokį pasirinkimą nulėmė tėvo motina. Dar prieš Vinkšninių sodžiui skirstantis į vienkiemius, ji pasirinko 19 numeriu pažymėtą sklypą. Pagal kaimo išskirtymo vienkiemius projektą, parengtą matininko E. Kopštelio 1926 m.

Vaikystės metais suaugusieji pasakodavo, kad tą sklypą našlei nebuvo sunku gauti. Vyrai varžėsi dėl derlingesnių laukų. O ten, prie miško, baidėsi akmenynė, alksnynas, papieviai. Ir sunku, ir nepatogu ūkininkauti tokioje vietoje. Jei kvaile moteriškė pati ten lenda, negi pavydėti. O tėvo motinai rūpėjo, kad jos lauke ne tik jauti derėtų, bet ir upelis čiurlentų, ievos žydėtų, jos lakštingalos suoktų. Kai jaunesnieji šeimos nariai galinėjosi su akmenimis ir kelmiais, motina sodino ažuoliukus, klevelius, liepaites aplink sodybą. Net ir sveltžemėjui maumedžiui surado vietos. Nebeatspėti, ką galvojo sodindama pirmąjį ažuolą. Gal prisiminė savo vy-

Prisimenu, bene 1943 m. mūšiški Kauno buriuotojų klubas prie Nevėžio turėjo futbolo rungtynes su sklandytojais, atseit, aviacija prieš laivyną. Tuo laiku visą aviaciją sudarė sklandytojai, o laivyną tik buriuotojai. Lietuva buvo jau netekusi visos aviacijos bei prekybos, pasienio policijos laivų, kartu ir nepriklausomybės.

Atkastas kaimas

Knygoje "Tėviškės akimirkos" aprašytas labai būdingas šiaurės Lietuvos kaimas, jo senoji istorija, gyventojai, jų buitis ir iškiliųjų asmenys.

Tai reikšmingas leidinys ne tik biržiečiams, bet ir baigiančiam išnykti senojo kaimo kultūrai.

Dažnas skaitydmas prisimins savo jaunystę. Juk jo ar jos kaimas vyko panašus gyvenimas. Mieste užaugęs susipažins su prieškariniu kaimu, gal kur jo tėvai gyveno.

Reikia spėti, kad ruošdamas knygą J. Balčiūnas turėjo pats daug ką prisiminti iš savo jaunystės ir tėvų bei to kaimo gyventojų pasakojimų. Reikėjo atkurti jau amžinybės iškilusių charakterius, aprašyti buvusį gyvenviečių vaizdus. Tai nelengvas, bet autoriui pasisekė darbas.

Į kaimo istoriją įėjo buvę sukilimai, spaudos draudimo laikotarpis, pirmosios mokyklos. Aprašyti kasdieniniai darbai ūkiuose, laisvalaikio praleidimas, kaimo juokdariai, net ubagai rado sau vietą.

Apylinkių žymūnai

Tarp iškiliųjų asmenų minimas kurį laiką Pabiržėje gyvenęs vikaras – poetas J. Šnaštys - Margalis. Jo eilėraščių randome senesniuose elementoriuose. Juodžionių dvarelyje buvo gimęs filosofas, Vytauto D. universiteto profesorius V. Šilkarskis. Vėliausiais laikais pasižymėjo meno istorikas K. Čerbulėnas, taip pat netoliese gyvenęs muzikas Budriūnas bei fizikas Jaronis.

Inžinierius P. Viliūnas parengė planus Likėnų kurortui. Paminėtas taip pat B. Kruopytė-Palilionienės kelias per Vokietiją, Kanadą, vėl į Lietuvą, į gimtuosius laukus.

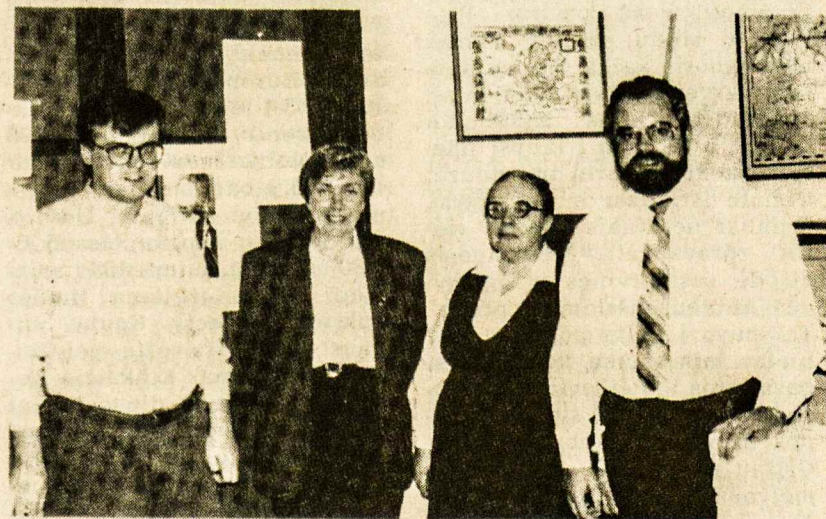
Pabiržėje buvo dvi šventės: 1992 m. pagerinto kelio atidarymas ir 1993 m. susitikimas su kraštiečiais, kurie atėjo į knygos "Tėviškės akimirkos" pristatymą. Užbaigiant reikia pripažinti, kad J. Balčiūnas yra įdomus pasakotojas. Pradėjęs skaityti jo paruoštą knygą, negali atsitraukti nepasiekęs paskutinio puslapio.

džios nekompetenciją, savanaudišką vienos partijos politiką. Į tėvų ar senelių žemes grįžtančių ūkininkų niekinimą.

Nejutome 1993-ųjų pavasarį pompastiškai išreklamuotos paramos Lietuvos ūkininkams. Nekliuvo mums ir negalėjo kliūti. Toji parama sovietiniui papratimu buvo dalinama ne proporcingai turimiems hektarams, o pagal įvairaus rango valdininkų nuožiūrą. Kam liežutis – tam pyragas. Užtat mūsų žemę mėgsta ne tik medžiai. Užpelkėjusiose Rovėjos lankose gyvena gervės. 1993 m. vasarą porą gulbių užaugino 5 jaunikliai. Spalio viduryje bebuvo du. Vinkšniniečiai pušies burnos pakalba, kad yra mėgstamųjų gulbių. Meskeriojai praslenska paupiu ir vis tušiomis. Smulkesnės žuvis tarp žolių įstrigusi. O stambesnė yra įsigudrinusių elektros apsvaiginti.

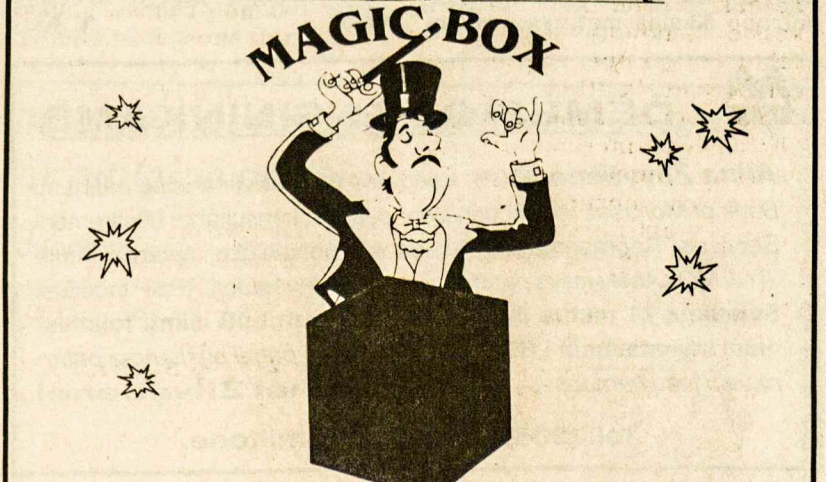
Tai nuogirdos ir pastebėjimai, betupinėjant apie ažuoliukus, kurie keliauja vis arčiau užpelkėjusios Rovėjos. Ne man mokyti, kaip turėtų dirbti aplinkos apsaugos inspektoriai ar elgtis medžiotojai. Bet man velniškai apmaudu, kai dėl kerėplos alksnio turiu atsiklausti miškininkų ar kitų pareigūnų. Lyg savo žemėje būčiau visiškai svetimas. O štai bebrai dešimtimis gundo gražiausius berželius. Nepasikuklina nudauginti ir ašochio sturmo ažuoliuką. Jį pakelsiu prieš juos ranką, būsiu didžiausias gamtos priešinys. O kas man atlygins už bebrų išguldytą perspektyvų juodalksnyną?

Kad ir kaip sunku, būsimo ažuolyno ribos jau matyti. Žaliuokit, ažuolai, paniekai ir pasmerkimui tų, kurie per dešimtmečius partiniuose postuose sukaupė aukščiausio lygio demagogijos įgūdžių net nebando keisti savo veiklos stiliaus. Žaliuokit, išterminieji kartų kartoms primindami, kad Lietuvą valdant buvusieji komunistams, darbo partija pasivadavusiems, kaimiečiai iš neviltingos ne tik streikavo, prisigėrė, žudėsi, bet ir, tikėdami įsivesnes Lietuvos ateitimi, sodino medžius.

Vatikano radijo lietuvių skyriaus darbuotojai. Iš kairės: JONAS MALI-NAUSKAS, IRENA VAIŠVILAITĖ, BARBORA VILEIŠYTĖ ir vedėjas kun. VIRGINIJUS VEILENTAS

Supažindiname su nauja **MAGIC BOX** sąvoka. Tai ekonomiškiausias ir veiksmingiausias būdas pristatyti jūsų siuntinius į LIETUVĄ.

Mes jums parūpinsime beveik 3 kub. pėdų dėžę **MAGIC BOX**, kurią jūs galėsite talpinti kiek norėsite ir jums kainuos

TIK \$6 už kub. pėdą plus **\$11** pristatymas.

Bet kokio skaičiaus siuntinių pristatymas į namus tuo pačiu adresu iki 50 kg \$11.

MAGIC BOX yra gaunama nemokamai. Mes iš jūsų paprašysime \$1 užstatą, kurį paskui grąžinsime. Klientams, gyvenantiems Jane-Dufferin-Dundas ir Lakeshore gatvių rajone, turime dar vieną malonų patarnavimą – mes atvešime jums į namus **MAGIC BOX** ir paimsime jau paruoštą nemokamai.

Polimex kelionių biuras parinks jums patogiausius persėdimus. Labai prienamos lėktuvų bilietų kainos į Vilnių.

Jums reikės tik paskambinti

POLIMEX

Toronto: 141 Roncesvalles Ave., tel. 537-7914
Mississauga: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683
Scarborough: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

BRANGIAM BROLIUI

**A+
BRONIUI AUŠROTUI**

iškeliavus amžinybėn,

VYTAUTĄ ir SIGITĄ AUŠROTUS, jų šeimą ir artimuosius giliai užjaučiame –

E. P. Ališauskai

K. M. Andriuškevičiai

I. V. Pečiuliai

V. G. Tumosai

T. V. Spuduliai

V. V. Valiuliai

O. V. Narušiai

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PIRMOJI ANYKŠTĖNŲ KOVA

Pagofės kaime prie Anykščių 1944 m. liepos viduryje įvyko kautynės tarp pasitraukiančių vokiečių ir Lietuvos grįžtančių sovietų karių. Pirmojo kovon prieš sovietus tada ten įsijungė anykštėnai šauliai, policininkai bei kiti šio miesto savanoriai. Spėjama, kad tai galėjo būti pirmas toks ginkluotasis lietuvių pasipriešinimas sovietams, tapęs partizaniniais pokario veiksmais. Anykščių Stp. Dariaus ir St. Grėno šaulių kuopa, minėdama Lietuvos kariuomenės šventės deimantines sukaktį, kautynių vietą paženklino pastatytu paminklu. Jo atidengime dalyvavo ne tik Anykščių šauliai, bet ir anykštėnai savanoriai.

PERLAIDOTI PALAIKAI

Istoriniame Švėkšnos architektūros ansambliui priklausančiame parke buvo užkasti II D. kare ir po jo Švėkšnoje žuvę sovietų kariai, karininkai ir jiems tarnavusieji strėbai. Šilutiškio Antano Lauraičio pranešimu "Lietuvos aide", švėkšniškiai, tvarkydami parką, nutarė jį palaikyti ir granito luitę iškalta pavardes perkelti į Švėkšnos katalikų kapines. Pagal išlikusius batus nustatyta, kad parke buvo užkasti 25 vyrai ir 4 moterys. Jų palaikai, sudėti į du karstus, dabar užkasti vienoje katalikų kapinių duobėje, kuria pašventino Švėkšnos parapijos kun. A. Lideikis. Perlaidojime dalyvavo švėkšniškiai, Šilutės savivaldybės atstovai. Žodį tarė Švėkšnos viršaitis A. Šeputis, pabrėžęs, kad žuvęs karys jau nebe priešinasi, nesvarbu, kokios tautybės ir kurios valstybės jis būtų.

PIRKO "TARYBŲ LIETUVĄ"

Vilnietis Gintaras Mikšiusnas "Lietuvos aide" 1993 m. lapkričio 16 d. laidoje šio dienraščio skaitytojams pasakoja: "Jau ne kartą rašyta, kad Lietuvoje leidžiamas ir platinamas uždraustas komunistų laikraštis 'Tarybų Lietuva', bet nuo 1991 m. mažai kas jį matė. Sekmadienį patyriau, kad 'Tarybų Lietuvą' gauti visai nesunku: reikia tik nueiti į Kalvarijų turgavietę ir žinoti, į ką kreiptis. Prie Atlanto silkių statinės vienas mėlynanosis kažką pardavinėjo iš po skverno. Paprašiau ir aš. Jis atkirto: 'Litas'. Kystelėjau tą litą, o jis man į krepšį įmetė kažkokį popierių ir pridūrė: 'Namie ištrauks ir paskaitys, o dabar nešdinkis iš šios vietos' (provalivai). Mėlynanosis atrodė susinervinęs ir agresyvus. Autobuse išsiėmiau 'prekę'. Tai buvo į baltą popierių įvyniotas laikraštukų kompleksas: paskutinis V. Petkevičiaus 'Opozicijos' numeris ir šių metų liepos mėnesio 'Tarybų Lietuvą'. Grįžau prie silkių statinės, bet mėlynanosis ir pėdos ataušė..."

SENŲ MINČIŲ KRATINYS

Komunistinė pogrindžio "Tarybų Lietuva" neturi redaktoriaus pavardės ir leidėjo adresų. Mums įdomiausias jos turinys, su kuriuo supažindina G. Mikšiusnas: "Pirmame puslapyje su rubrika 'Tarybų valdžios atkūrimo 53-sias metines pasitin-

kanč' spausdinamas Anos Luitos Strong straipsnis 'Rinkimai į Liaudies Seimą', V. Mykolaičio-Putino ir Teofilio Tilvyčio eilės apie 'tarybinę santvarką'. Antrame puslapyje informuojama, kad Kaliningrade Lietuvos komunistams surinkta 34.411 rublių, o Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nuteistas pučistas Sergejus Reznikas agituoja 'ryžtingiausiai kovoti ir susigrąžinti tarybų valdžią Lietuvoje'. Juozas Kojelis trečiame puslapyje priduria: 'Dar ne vėlu'. Ketvirtame puslapyje kažkoks Juozas džiugauja, kad 'Opozicijos' laikraštys iškelta sveikintina mintis — 'atkurti Lietuvoje darbininkų klasės partiją' ir kviečiama burtis į Kairiųjų sąjungą. Kvietimas perspausdintas iš V. Petkevičiaus 'Opozicijos', o po juo nurodytas Albino Visocko abonementinės dėžutės numeris. Antanas Morkus prisimena V. Čepaitį: jis dirbęs ne KGB, o CŽV (JAV CIA — V. Kst.)... Priešpaskutiniame puslapyje Lietuvą praradę sovietiniai komunistai kreipiasi į jos seimą, reikšdami viltį, kad demokratiniai teisinės valstybės principai jiems leis susiburti į legalią Lietuvos komunistų partiją.

VOGĖ VARĮ, VAGIA BĖGIUS

Vario ir bronzos vagystės dabar jau pakeitė bėgių ir net platformų vogimas geležinkeluose. Lietuvos vyriausybė 1993 m. gegužės mėnesį įvedė griežtesnį suvaržymą spalvotųjų metalų supirkimui, išvežimui ir net pervežimui per Lietuvą. Seniau tokių vagysčių kas mėnesį būdavo užregistruojama beveik 50, o dabar — tik 4-5. Mat vagys Lietuvoje savo dėmesį staiga nukreipė į mažiau pavojingas juodųjų metalų vagystes. Daugiausia žalos dabar padaroma Lietuvos geležinkelams — mašikiai grobstomi atsarginiai bėgiai, sijos, metaliniai padėklai, kryžmės, kitos dalys. Metalu lauko supirkimu ir išvežimu iš Lietuvos yra pasižymėjusi M. Vaškovičiaus vadovaujama bendra lietuvių, lenkų ir ukrainiečių firma "Volmeta". Ji Lietuvoje jau turi septynis antrinių žaliavų įstaigų punktus. "Volmeta", įsikūrusi Klaipėdos žvejybos uoste, kas savaitę laivais į Lenkijos, Ispanijos bei kitų V. Europos šalių uostus išsiunčia 3-4 tonas juodųjų metalų žaliavos. Policija per 1993 m. vienuoliką mėnesių užregistravo 258 juodųjų metalų vagystes, padariusias apie ketvirtį milijono litų nuostolį. Išaiskinta 80 vagysčių, suimti 153 įtariamieji. Vagių įžulumą liudija lapkričio mėnesį Kaune supjaustyta ir išsivežta geležinkelio platforma, Linkaičių geležinkelio stotyje dingę bėgiai ir iešmai. Klaipėdos žvejybos uosto direktoriaus E. Špelio pranešimu, minėtoji "Volmetos" firma iš Kaliningrado srities netgi buvo atsivežusi sovietų tanko bokštėlį su patranka. Vagystės skatina didelę juodųjų metalų žaliavos paklausą V. Europoje, kur už kilogramą mokama net vienas ar pusantro JAV dolerio. Metalas vagiamas ir iš Ignalinos atominės jėgainės nebaigto statyti trečiojo bloko. V. Kst.

ONTARIO LONDONO 200 METŲ sukakties baiginiame koncerte 1993 m. gruodžio 3 d. Centennial salės scenoje lietuviams atstovavo choras "Pašvaistė", vadovaujamas muz. A. Petrašiūno, jn.

London, Ontario

KANADOS LONDONO MIESTAS 1993 m. šventė 200 metų įsikūrimo sukaktį. Ta proga buvo suruošti įvairūs renginiai šiai sukakčiai pažymėti — nuo sporto rungtynių iki specialių Londono simfonijos orkestro koncertų. Gruodžio 3, penktadienį, erdvoje Centennial salėje įvyko daugiakultūris koncertas, kurį "The London Free Press" pavadino visų tų renginių baigimais. Dalyvavo dvylikos įvairių Europos, Azijos, Pietų ir Šiaurės Amerikos įvairių tautybių meniniai vienetai. Pvz. iš Japonijos buvo specialiai atvykę profesionali tautinio klasikinio baleto trupė įscenizuoti 400 metų senumo šinto legenda "Ya Kumo Shin Ei". Koncerto programai vadovavo Jack Burghardt, buvęs radijo komentatorius ir dabartinis Londono miesto burmistro pavaduotojas.

Londono lietuviams atstovavo "Pašvaistės" choras, vadovaujamas Andriaus Petrašiūno, jn., sudainavęs tris dabartinio lietuvių kompozitorių dainas: "Ateik ir tu", "Vakaras ežere" ir "Einu per žemę". Choras publikos buvo šiltai priimtas, o po programos buvo galima girdėti labai palankių pasisakymų dėl dainų muzikalumo, meninės interpretacijos, tautinių drabužių šaunumo. Tik apgailėtina, kad salė galėjo būti pilnesnė žiūrovų.

Dabartinio laiku Londono "Pašvaistės" choras rengiasi tradiciniam kalėdinį giesmių koncertui, kuris įvyks gruodžio 24, Kūčių naktį, prieš vidurnaktį Bernelių Mišias 11.30 v.v. Šiluvos Marijos parapijos šventovėje. Gr.P.

NORS IŠEIVIJOS LIETUVIŲ KANADOJE vietovės rikiuojant Londonas visad minimas turintis apie 300 lietuvių, žveigiant į KLB Londono apylinkės statistiką ir lietuvių katalikų parapijos metinį pranešimą, o ypač į gruodžio 12 d. įvykusiame Londono apylinkės visuotiniame rinkiminiame susirinkime bendruomenės narių dalyvavimą, vaizdas visai kitoks. Pagal 1992 m. Šiluvos Marijos parapijos duomenis buvo 67 pavarčių aukotojai, pavieniai ar šeimomis. Pagal bendruomenės revizijos komisijos pateiktus duomenis buvo 62 nariai suaukojo Lietuvos pagalbą per KLB krašto valdybą net \$11,669.20, nuo nario \$188.22 vidurkiu. Tačiau visuotiniame rinkiminiame susirinkime mandatų komisija rado tik 28 dalyvaujančius lietuvius.

Atleidžiama savo "duoklę atidavusiems veteranams veikėjams, gilaus amžiaus pasiekusiems, sergantiems, bet kur visi kiti — jaunimas per 20 m. amžiaus, ypač "viduramžiai" tarp 30-50 metų,

Knygų rėškla
"SAMOGITIA"
meniška įrėša
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angėlę Salvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

HAMILTON TRAVEL BUREAU,
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančioms Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.50%	asmeninės paskolos 12.25%
santapas 2.00%	nekiln. turto pask. 1 m. 6.25%
kasd. pal. taupymo s-ta 1.50%	nekiln. turto pask. 3 m. 8.25%
90 dienų indėlius 3.50%	
1 m. term. indėlius 4.25%	
1 m. term. ind. mėn. pal. 3.75%	
3 m. term. indėlius 4.75%	
5 m. term. indėlius 5.50%	
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.50%	
RRSP ir RRIF 1 m. 4.25%	
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 4.75%	
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 5.50%	

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Juozo Daumanto šaulių kuopa Los Angeles mieste savo veiklą aptarė 1993 m. spalio 24 d. susaukta narių susirinkime. Dabartinę valdybą sudaro pirm. Kazys Karuža, vicepirm. Vytautas Vidugiris, sekr. Juozas Dzenkaitis, išd. Mindaugas Banionis, nariai Vincas Mikalonis, Juozas Narkevičius ir moterų vadovė Judita Paškauskienė.

Čikagos dienraščio "Draugas" leidybos fondas (Draugas Foundation) 1993 m. lapkričio 12 d. buvo įregistruotas Ilinojaus valdžios įstaigoje kaip pelno nesiekianti institucija, atleidiama nuo pajamų mokesčio. "Draugo" fondo sąskaita jau atidaryta Standard Federal banke su 40,000 dolerių įnašu. Pasak Broniaus Juodelio pranešimo "Drauge" 1993 m. lapkričio 20 d., neformaliai "naujamajam" krikštą davė tenka laikyti lietuvių katalikų spaudos draugijos pirm. dr. Antaną Razmą ir "Draugo" renginių komiteto pirm. Mariją Remienę, o "krikštytoju" ir "Draugo" kurtinui akmeniu — kun. dr. Viktorą Rimšėlį, MIC. "Draugo" fondu pradėdama "priestato" statybą. Fondo valdybą sudarė pirm. Jurgis Riškus, išd. Bronius Juodelis, sekretorė bei korespondentė Ramunė Kubiliūtė ir teisinis patarėjas advokatas Rimas Domanskis.

"Draugo" fondas yra savarankiškai veikianti jo leidybai skirta finansinė institucija, priklausanti tik savo nariams. Jais laikomas kiekvienas rėmėjas, fondan inėšes 200 dolerių. Už šią sumą narys gauna vienią balsą ir jų skaičių gali padidinti kitais 200 dolerių įnašais. "Draugo" fondas nepriklauso nei Tėvų marijonų vienuolijai, nei lietuvių katalikų spaudos draugijai. Įnašus "Draugo" fondui prašoma siųsti redakcijai, bet čekių rašyti angliškai Draugas Foundation vardu. "Draugo" fondo narių suvažiavimas ir jo tarybos rinkimai numatomi 1994 m. pradžioje. Iki to laiko įnašus reikia padidinti iki 200 dolerių ir užsitikrinti bent vieną nario balsą ar kelis balsus už visus 200 dolerių įnašus. "Draugo" leidybos fondui norima surinkti milijoną dolerių.

Edmonton, ALTA
A.A. APOLONIJA ŠAPKAUSKIENĖ mirė lapkr. 16 d., sulaukusi 84 m. amžiaus. Velionė paliko liūdesyje 2 sūnus, 2 dukteris ir 8 vaikaičius. Palaidota lapkričio 19 d. šalia prieš dvejus metus mirusio vyro Teofiliaus, St. Joachims kapinėse. Religinės apeigas atliko kun. L. Seraito. Po laidojimo dalyviai buvo pakviesti užkandžiui į dukters Jean Luke namus.

LIETUVIŲ NAMŲ KOPLYČIOJE pamaldų metu gruodžio 5 d. buvo taip pat pasimelsta už velionę Apolonią. Po Mišių žemutiniame namų auditorijoje prie kavutės KLB apylinkės pirm. dr. V. Kadis dalyvių supažindino su svečiu iš Hamiltono K. Deksniu, KLB Hamiltono apylinkės pirm. ninku. Pasveikino ilgametę mūsų apylinkės gyventoją Filomeną Kantautienę, kuriai gruodžio 15 suėjo 80 metų amžiaus. Visi dalyviai linkėjimus išreiškė skambiu "Ilgiausių metų". Sukaktuvininkė užptė visas simbolines žvakes ant jai skirtų pyrago. Vienas dalyvių paskaitė gautą iš giminaičio laišką, kuriame Lietuvos prez. A. Brazauskas dėkoja jam už jo tėvų parodytą žmoniškumą — žydų tautybės žmonių kėbėjimą nacių okupacijos metu. Vėliau mūsų dvasios vadovas kun. L. Bouchard paskelbė pamaldų tvarkaraštį naujų metų pradžiai: sausio 9, vasario 6, kovo 6 ir balandžio 8. Pamaldos tais sekmadieniais numatomos 11 val. ryto.

Dobilas
PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidojimo, sutvarkome gerimų (baro) reikalus, parūpiname pirmą ir leidimą. Skambinti Danutei, Bernarui Mačiams tel. 632-4558.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas.
\$1.20 kg laivu arba \$7.00 už kubinę pėdą.
\$4.00 kg oro linija.

Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu
į vieną adresą iki 50 kg tik **\$14.00**
Pervedam JAV ir Kanados dolerius ... **4% plus pristatymas**
Siunčiant virš \$2,000.00 tik **3% plus pristatymas**

* Skambinkite dėl mūsų kubinių pėdų dežių
* 1 kub. pėdos dėžė 50 centų, 2,4 kub. pėdos — \$1.00
* Galime siuntinius paimiti iš jūsų namų
* Pristatys siuntinius į Lietuvą, pranešim telefonu
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Telefaxo patarnavimas
* Atveždami siuntinius galite atnešti išvežioje spausdintas lietuviškas knygas

Kiekvienas siuntinys yra apdraustas \$100.
Galima apdrausti papildomai.
Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai (905) 632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai (905) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertruda Usvaltai (519) 773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French (905) 871-1799
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai (514) 366-8259
Genė ir Vytautas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. (905) 643-3334 FAX (905) 643-8980

ka iš Romualdo Spalio (Giedraičio) knygos "Gatvės berniuko nuotyčiai". Programą Juzės Augustaitės-Vaičiūnienės (1895-1974) eilėraščių ciklo "Seserija" deklamavimu papildė v.s. fil. Pajauta Pullinen ir fil. dr. Vida Viliūnaitė, paskaitytu Viktoro Baltušio feljetonu "Pirmoji stovykla" — v.s. fil. Balys Baranovas, nariai Vincas Mikalonis, Juozas Narkevičius ir moterų vadovė Judita Paškauskienė.

Vokietija

Vokietijos lietuvių 1994 m. vasario 19 d. paminės dvigubą sukaktį: Lietuvos nepriklausomybės atstatymo septyniadesimt šėstias metines ir Vasario 16 gimnazijos atskilimo Hiutenfeldan keturiasdešimt metų. Minėjimas įvyks Hiutenfeldo rotušės salėje.

Lietuvis jūrininkas Juozas Babilius, gyvenęs Floridos St. Petersburg, Vasario 16 gimnazijai paskyrė rekordinę 100,000 dolerių sumą. Šią staigmeną 1993 m. lapkričio mėnesio laidoje pranešė St. Petersburgo lietuvių klubo biuletenis "Lietuvių žinios". Žymusis Vasario 16 gimnazijos rėmėjas yra gimęs 1912 m. lapkričio 28 d. Kalėnuose, dabartiniame Jurbarko rajone. Baigęs gimnaziją, jis atvyko Klaipėdon, viliojamas jūros. J. Babilius, dalį karinės prievolės atlikęs vieninteliame Lietuvos kariniame "Prez. Antano Smetonos" laive, dirbo jūrininku Lietuvos prekybiniuose laivuose. 1938 m. jis vyriausybės lėšomis buvo pasiūstas Prancūzijos į Marselio navigacijos mokyklą. Karui prasidėjus, parvyko Lietuvon, bet 1940 m. pradžioje vėl išvyko Marselin savo lėšomis. Karui pasibaigus plaukiojo norvegų, britų ir amerikiečių laivais. 1945 m. įstojo Niujorko prekybinių laivų jūrininkų mokyklon. Jo svajonė išsipildė, 1954 m. gavo JAV pilietybę ir prekybinio laivyno karininko diplomą. Dirbo įvairių bendrovių laivuose, keturiskart apliaukdamas pasaulį. Tapęs pensininku, 1975 m. apsigyveno Floridos St. Petersburg. Šiuo metu J. Babilius gyvena Šiaurinės Karolinos valstijos jūrininkų pensininkų namuose. Tvarkdamas savo santaupas, 100,000 dolerių paskyrė Vasario 16 gimnazijai.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"
The Loughheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai
"Žmonės, kurie atjaucia kitus"
Sudbury Ontario

Pavojus Vasario 16 gimnazijai

Nepriklausomybę atgavus

Vasario 16-osios gimnazijai prasidėjo sunkūs laikai. Ši mokykla ligšiol išsilaikė iš valdžios paramos, tėvų įnašų ir iš-eivijos lietuvių aukų, kurių reikėdavo surinkti nemažai. Labai dosniai gimnaziją rėmė Kanados lietuviai. Vargiai gimnazija būtų taip ilgai išsilaikiusi, jeigu ji Kanadoj nebūtų turėjusi tokių pasišventusių aukų rinkėjų ir uolių rėmėjų, kaip L. Tamošauska, p.p. Ulečkus, St. Dalių, A. Urbaitį, D. Viskontienę, Kanados lietuvių bankelius, parapijas, Lietuvių bendruomenę ir daugelį kitų. Be minėtųjų pagalbos vargiai būtų buvusi atstatyta Romuvos pilis ir pastatytas naujas bendrabutis. Statybom reikėjo surinkti per milijoną kanadiškų dolerių. Vokiečių valdžios ir parlamento atstovai stebėjosi lietuvių organizuotumu ir solidarumu ir todėl mielai skirdavo paramą. Lietuviams duodavo daugiau, negu kitoms tautinėms grupėms.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, būklė pasikeitė. Aukos sumažėjo. Suprantama, kad beveik visos aukos ėjo į Lietuvą. Taip turėjo būti. Lietuvai reikėjo paramos, žinoma, ir ateityje reikės.

Tačiau ne tik lietuvių aukos sumažėjo, bet ir valdiškos institucijos paramą mažina. Europos Bendrija, anksčiau skyrusi 140.000 vokiškų markių bendrabučiui per metus, šiais metais visiškai nubraukė savo paramą, nurodyma, kad Rytų Europos emigrantų nėra ko remti, nes jų kraštai laisvi, ir jie gali grįžti namo, jeigu nenori nautaisi.

Sumažino paramą

Heseno vyriausybė jau prieš pusantrų metų pasveikino gimnaziją su nepriklausomybės atgavimu ir mandagiai paklausė, kada mes jau žadame grįžti. Kai paaiškinome, kad mes ir ateityje žadame savo gimnaziją čia išlaikyti ir todėl, tai jie žadėjo mus ir toliau dar remti, bet dėl sunkios ekonominės būklės, kaip visoms privačioms institucijoms, ir mums sumažino paramą ir išmokėjo 40.000 markių mažiau, negu buvo numatyta, o ateinančiais metais dar mažiau duos.

Gruodžio 6-7 d.d. Vasario 16-osios gimnazijoje vyko posėdžiai su Vokietijos federacinės valdžios atstovais iš Bonnos. Nemažai gimnazijos kuratorių ir Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybų atstovams reikėjo paprastaiuoti, kol valdžios atstovus įtikinome, kad gimnaziją reikia toliau remti.

Tačiau, patenkintas grįžęs iš šių posėdžių namo, atsivertęs "Tėviškės žiburius" vėl susirūpinau, paskaitęs pranešimą apie Kanados LB suvažiavimą, kuriame net kelis kartus užkabinta Vasario 16-osios gimnazija. Truputį nesuprantama, lyg priekaištas buvo pastaba, kad Vasario 16-osios gimnazija tapusi privati gimnazija moksleiviams iš Lietuvos. Lyg tai būtų blogas dalykas. Visi, kurie domisi Lietuvos švietimu, žino, kad Lietuvoje, pavyzdžiui, trūksta anglų ir ypač vokiečių k. mokytojų. Dažnai kalbam, kad norime Lietuvą vėl priversti prie Europos. O tuos lietuvius, kurie to ir konkretiškai siekia, siųsdami savo vaikus į Vakarų Europą mokytis, atstumiam.

Mokinių – iš visur

Tiesa, šiais metais Vasario 16-osios gimnaziją lanko 32 mokiniai iš Lietuvos. Jiems yra paruošta speciali programa. Pirmą pusmetį jie kasdien mokosi 3 pamokas vokiečių k. ir lanko tik pagrindinius dalykus reguliarioje klasėje. Antrą pusmetį jie mokosi visus dalykus kartu su mokiniais iš Vokietijos ir ruošiasi vokiškai abitūrai. Jie taip pat mokosi anglų k. Pasimokę humanitarinių dalykų pagal vokiečių programą, kurios mūsų gimnazija griežtai laikosi, išmokę gerai

vokiškai, o kai kurie ir angliškai, gerai susipažinę su Vokietija, jie grįžę į Lietuvą bus labai naudingi tarpininkai tarp Lietuvos ir Vakarų Europos. Tokio jaunuolio paruošimas yra Lietuvai konkreti pagalba keliems dešimtmečiams!

Lietuvos jaunuoliams ši gimnazija daug duoda. Kaip pvz. gal užtektų nurodyti krikščionišką auklėjimą. Čia kun. Edis Putrimas, mūsų jaunas ir mokių mylimas kapelionas iš Kanados, gali pasidžiaugti dideliais laimėjimais, nes kasmet jam tenka keletą mokinių iš Lietuvos pakrikštyti, privesti prie Pirmos Komunijos ir net keliolika paruošti Sutvirtinimo sakramentui. Vargu, ar kokio nors gimnazijos Vakarų pasaulyje tokie dalykai vyksta.

O išeivijos lietuvių vaikų šie mokiniai iš Lietuvos nesukriaudžia. Iš viso pasakymas, kad gimnazija yra tik privati mokykla moksleiviams iš Lietuvos, neteisingas. Pirmiausia priimami išeivijos vaikai ir jeigu lieka vietų, tai jos atiduodamos Lietuvos moksleiviams. Šiais metais gimnaziją lanko 66 išeivių vaikai: 49 iš Vokietijos, 9 iš Jungtinių Amerikos Valstybių, 5 iš Argentinos, 2 iš Brazilijos ir 1 iš Malio. Retai kada daugiau turėjome. Tai kokia čia privati mokykla mokiniams iš Lietuvos?

Gera pagalba

Lietuvos moksleiviai praturtina mūsų gimnaziją. Ligšiol būdavo labai sunku mokiniui išeivių vaikus lietuviškai, o dabar lengviau. Bendraudami su Lietuvos jaunuoliais, išgarsina švartą ir gražią lietuvių kalbą ir patys greičiau išmoka švartą ir laisviau kalbėti. Jie daugiau sužino apie Lietuvą, negu mes per pamokas pajėgiame paaiškinti. Yra gražu pasižiūrėti, kaip mokiniai iš Lietuvos ir iš užsienio skautuose ir ateitininkuose bendrai veikia, diskutuoja ir sprendžia įvairias problemas.

Taigi galime džiaugtis, kad turime tokią instituciją, kurioje jaunimas iš Vakarų ir Lietuvos gali bendrai mokytis. Lengva pasakyti, dabar galime vaikus siųsti į Lietuvą pasisemti lituanistinių žinių. O kas tai daro? Kiek, pavyzdžiui, šiais arba praeitais metais Kanados lietuvių išsiuntė savo vaikus į Lietuvą mokytis? Lygiai, kaip neklaušome Europos Bendrijos logiš-

ko pasiūlymo grįžti į Lietuvą, kad nenutaustume, taip ir neitiktinsime lietuvių mamų siųsti savo vaikus į Lietuvą mokytis, kai pasiskaitai apie švietimo sistemos trūkumus, ekonominis sunkumus, šilto vandens nebuvimą, šaltus kambarius ir vaistų bei medicininių įrangos stoką.

Išsilaikyti – būtina

Taigi negriaukime tilto, nepasiekę kito kranto. Vasario 16-osios gimnazija yra tas tiltas, kuris dar reikalingas mūsų jaunimui.

Išeivijos lietuvių gali didžiulius, kad per tiek metų tokią mokyklą išlaikė. Ir kitos tautos stengiasi savo mokyklas užsienyje išlaikyti, kaip vokiečiai, prancūzai, anglai, bet ir mažesnės tautos, kaip danai, norvegai, švedai ir net suomiai, nors jie tikrai galėtų savo vaikus siųsti į savo kraštus mokytis. Taigi ir mes neapsileiskime.

Šiais mokslo metais iš Kanados vaikų neturėjome, bet ligšiol jų beveik kasmet buvo. Atrodo, ir ateinančiais metais vėl bus. Iš Kanados turėjome nemažai labai gerų mokinių. Keli drįso net laikyti vokiškus abitūros egzaminus, kurie laikomi valdžios komisijos priežiūroje. O viena torentietė, Vilija Bijūnaitė, geriausiai išlaikė egzaminus visoje gimnazijos istorijoje, gaudama aukščiausią pažymį, kuris Vokietijoje įmanomas – 1,0. Tai jau ir Vokietijoje retas atvejis.

Reikia tikėti, kad ir ateityje tokių mokinių turėsime. Gal mokinių skaičius iš Kanados padidės, kai mokiniams bus duodamos lengvatų, kaip L. Tamošausko laikais, pavyzdžiui sumokant kelionės išlaidas.

Šia proga norėčiau padėkoti visiems Kanados lietuviams už paramą, ypač aukų rinkėjams ir Danai Sakinei, kuri praeitais metais KLB švietimo komisijai ypatingai rūpinosi vajumi ir parama gimnazijai. Tai buvo didelė duoklė išeivijai ir Lietuvai.

Andrius Šmitas,

Vasario 16-osios gimnazijos direktorius

Prierašas. Dėl pašto reformos po Vokietijos susivienijimo Vasario 16 gimnazijos adresas pasikeitė. Dabar jis toks: Litaufisches Gymnasium, Huettendorf, Lorschei Str. 1, 68623 Lampertheim, Germany. A.Š.

Fotomenininkas KAZYS DAUGĖLA prie paruoštų siuntų, kurių jis nuo 1992 m. sausio iki 1993 m. rugsėjo į Lietuvą yra pasiuntęs 79 dėžes (2567 svarus). Tai vieno asmens ir jo šeimos parama gimtajam kraštui

Ar mūsų spauda atlieka užduotį?

POVILAS ŽUMBAKIS

Lietuvoje demokratinės tradicijos dar yra tik pirmoje vystymosi stadijoje. Į Ameriką demokratijos tradicijos atkelia-

vo iš Anglijos. Užtruko daugiau nei 800 metų jai pilnai išsivystyti. JAV, turėdama 200 metų demokratijos patirtį, vis dar keičia savo teisinę struktūrą, bandydama pritaikyti prie šių dienų sudėtingo gyvenimo.

Nuo žilų amžių Lietuvą valdė kunigaikščiai, vėliau bajorai. Šiame šimtetyje Lietuva demokratijos "ragavo" vos keletą metų. Ilgus metus mūsų kraštą valdė svetimtaučiai. Ilgiausiai mus valdė rusai, nors okupantų netruko niekuomet. Iš rusų išmokome paklusti ir lankstyti carams ir princams. Visiems ponams, kurie bandė sunaikinti ne tik mūsų seną istoriją, bet ir mūsų kalbą. Mūsų protėviai visais būdais kovojo prieš okupantų kultūrinį genocidą, bet netiesiogiai mūsų krašto žmonių galvose liko tam tikras pagarbos jausmas ponams.

Daug įtakos, be abejonės, turėjo šimtmečius trukę glaudūs santykiai su lenkais. Lenkų bajorų kultūros įtaka Lietuvoje buvo milžiniška. Per amžius buvo įpratę lankstyti princukams iš Rytų ir bajorams iš Vakarų. Taip susiformavo lietuvių tipas, pagarbų visiems ponams valdovams.

Tinkamoje vietoje reikiama pagarba yra teigiamas reiškinys. Net pagarba valdžios nerinktiems vadams – prisimenant istorinę eigą – buvo suprantamas reiškinys. O buvo galvojama karaliaus, princus ir jų giminės esant Dievo paskirtiems valdyti. Tų paskirtųjų negerbimas buvo didžiausia nuodėmė.

Demokratiname amžiuje neribota pagarba valdžios pareigūnams yra keiksmingas reiškinys. Dėl to nukentė pati demokratija ir jos žmonės. Reikėtų pažymėti skirtumą tarp pagarbos pozicijai valdžioje ir asmeniui, užimančiam tas pareigas. Demokratinėje valstybėje mes turime rodyti pagarbą įstatymo įkurtoms pozicijoms, nors ir nesutinkame pilnai su visa struktūra. Turime paklusti visiems moraliniams įstatymams – patinka jie mums ar ne. Bet tai nereiškia, jog privalome garbinti žmogų, turintį legalias pareigas tuo metu.

Demokratinėje valstybėje žmonės, kandidatuojantys į valdžios postus arba užimančys paskirtas vietas valdžioje, nėra atsakomybė prieš įstatymus ir piliečius, kurie juos rinko. Tuo tarpu nerinkti biurokratai yra atsakingi ne tik tiems, kurie juos paskyrė, bet ir mokesčius mokantiems bei balsavusiems už ar prieš biurokratų politinius skyrejus. Demokratinėje sistemoje spauda turi šventą pareigą sekti visus valdžios veiksmus. Ypač svarbus spaudos darbuotojų uždavinys yra sekti išrinktųjų politikų bei jų paskirtųjų biurokratų veiklą. Tol, kol jie eina tas pareigas, yra atsakingi prieš žmogų. Kai valdžios žmonės – rinkti ar biurokratai – iškelia save virš tautos interesus, neatlieka savo darbo ar nesugebą jo tinkamai atlikti, kiekvienas pilietis privalo tuos veikėjus ir jų neteisėtus veiksmus kritikuoti. (Reikalui esant, išprašyti juos iš valdžios pareigų).

Spauda demokratinėje atlieka unikalią vaidmenį. Valdžios atstovai niekada savo darbuotojų ir valdininkų kaip reikiant neaptvarko. Todėl pagrindinis spaudos darbuotojų tikslas ir yra iškelti valdžios darbuotojų klaidas. Girti jų papras-

Prisiminkime ir remkime

Vytauto Didžiojo universitetą Kaune

Po I-o pasaulinio karo Kaune 1922 m. vasario 16 d. įsistatė Lietuvos universitetas, 1930 m. pavadintas Vytauto Didžiojo vardu. Komunistų valdžios uždarytas 1950 m. Vėl atstatytas Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Tai įvyko su didele užsienio lietuvių pagalba ir iniciatyva. Todėl dar ir dabar pusę universiteto senato sudaro išeivijos lietuvių akademikai. Daug mokomųjų dalykų dėstoma anglų kalba, o profesūra pasirinkta iš užsienio: JAV, Kanados, Anglijos, Švedijos, Norvegijos, Vokietijos, Australijos ir kitų kraštų.

Pasikeitus Lietuvos valdžiai, valstybinė universiteto parama labai sumažėjo. To buvo galima laukti, nes universiteto struktūroje, profesūroje ir studentijoje atsispindi labai skirtinga vakarietiška galvosena, priešinga komunistinės sistemos paveiktai. Buvęs torentietis prof. Bronius Vaškėlis praeitą rudenį buvo išrinktas to universiteto rektoriumi. Žinant dabartines Lietuvos sąlygas, jam teko sunki našta Vytauto Didžiojo universitetą ne tik gyvą išlaikyti, bet ir suteikti jam vakarietišką atspalvį bei mokslo lygį.

Prof. B. Vaškėlis praeitą vasarą lankėsi Toronte ir kreipėsi į Toronto ir visos Amerikos visuomenę prašydamas pagalbos. Studentų yra daugiau negu galėtų priimti. Profesorių

reikia visuose kraštuose ieškoti. Surasti įmanoma, bet juos reikia ir apgyvendinti. Tam reikalingi iš miesto gauti rūmai be stogo ir langų. Juos atnaujinti būtų ideali vieta mokomajam personalui apgyvendinti.

Nors Kanados lietuviai jau ir taip labai daug įsipareigoję Lietuvai padėti, vis dėlto rektorius B. Vaškėlio prašoma, perduodu kanadiečiams jo prašymą pagelbėti šiai svarbiai lietuviškai, laisvai ir nepriklausomai įstaigai. Pats B. Vaškėlis, palikęs šeimą ir šiltes savo namus Čikagoje, įsipareigojo sunkiomis sąlygomis vadovauti Vytauto Didžiojo universitetui Kaune, kad Lietuvos jaunimas studijuotų pagal vakarietišką lygmenį ir demokratinę kultūrą.

Ypatingai kreipiuosi į Vytauto Didžiojo universiteto alumnus, jų vaikus ir vaikaitus, kad savo finansine parama prisimintų tėvų bei senelių mokslo įstaigą. Visos aukos nurašomos nuo pajamų mokesčio. Čekius rašyti: Kanados lietuvių bendruomenė, VD-unto fondas. Atidarytus sąskaitos: Montrealyje "Litas", sąsk. nr. 5332, Hamiltono – "Talka", sąsk. nr. 1485768, Toronte – "Parama", sąsk. nr. 10833 ir Priskėlimo parapijos kred. kooperatyvas, sąsk. nr. 1644581.

Dr. M. Arštikaitytė-Ulečkienė

tai nereikia, nes politikai ir biurokratai yra ypač gabūs pasigirti ir iškelti savo laimėjimus. Demokratija negali egzistuoti be visa kritikuojančios spaudos ir gerai informuotų tyvos kritikos. Mūsųose, deja, tyvos kritikos. Mūsųose, deja dar yra užsilikusi bajoriškų laikų galvosena. Kai kurie mūsų vadai – rinkti ir nerinkti – yra laikomi tokioje pagarboje, kaip prieš šimtus metų beraščiai baudžiauninkai garbino karaliaus, princus ir bajorus.

Pastebėjome savo spaudoje ir visuomeniniame gyvenime, kaip kai kurių žmonių klaidos yra maskuojamos įvairiais pagarbos titulus. Be "gerbiamas...". ar "didžiai gerbiamas..." pono titulo mes beveik negalime pristatyti praeitą tarnautojo, o ką kalbėti jau apie kokį titulotą biurokratą ar politinį veikėją. Sakoma, kad tai yra pagarbos ir mandagumo ženklas. Bet reikia pastebėti, kaip tie patys žmonės, pavadinę kokį politiką "didžiai gerbiamuoju", tame pat sakinyje jį šmeižia. Tie skambūs terminai, tas dirbtinis mandagumas nėra pagarbos ar aukšto išsilavinimo ženklas. Dažniausiai tai yra tik paviršutiniškas svetimų tradicijų mėgdžiojimas. Drabužis hipokratiškai kalbą uždengia.

Kai mūsų spaudoje matome šimtus vieno ar kito žmogaus nuotraukų – dažnai nieko bendro neturinčių su leidinio tema – nerandame nei vieno kritiško to asmens darbo įver-

tinimo. Kyla klausimas, ar mūsų spauda atlieka savo pagrindinę užduotį?

Neturiu galvoje konkretaus asmens, kalbu aplamai. Nors pas mus yra keletas "neliečiamų" žmonių, kurių negalima viešai kritikuoti, nors ir remiantis pagrįstais faktais. Jokia kritika jiems nėra priimtina. Jeigu mes neformaliai sukuriamo tokias asmenybes – be rinkimų, neišnagrinėję jų nuopelnų, ar mes žengiamo į tikrą demokratiją, ar grįžtame atgal į bajorų laikus? Ar dabartiniai save išsistatę bajorai bus mūsų tas elitas, nuo kurio priklausys Lietuvos nepriklausomybė? Lietuvos demokratija? Kaip tas elitas yra atrenkamas? Pagal kilmę? Gal kilmė dabar yra nusakoma ne pagal šeimos genealoginį medį, bet pagal tai, kokiai partijai ar draugijai pilietis priklauso?

45-erius metus Lietuvoje nebuvo galima kritikuoti jokių vadų. Partija, ne žmonės, sudarydavo nekritikuojamą žmonių sąrašus, apie kuriuos niekas negalėjo pasakyti blogo žodžio, nes už tai galėjo atsidurti kalėjime. Atrodo, kad ir mūsų tarpe Vakaruose šandien yra peršama panaši tradicija. Kai veikėjai dirbo gynrai iš idėjos, objektyvūs reikalavimai buvo gal per griežti. Bet ar mes prisidedame prie dabartinio Lietuvos demokratijos vystymosi, nedrįsdami kritikuoti savo "didžiai gerbiamųjų" elito žmonių?

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamiltono ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 880 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekma-dienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekma-dienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekma-dienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nerabangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefonu Skambinkite apylinkių numeriai: U.P.S.
416, 519, 705 1-800-668-7100
613, 514 1-800-465-2876
403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų). Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plus \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.

Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekma-dienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	,12.00.	,15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite: Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8. Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšto kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliesius

PROTĖVIŲ RUGIAI

Apybraiža apie partizanines kovas Aukštaitijoje

ANTANINA GARMUTĖ

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Mintimis sugrįžkime į tas tolimas dienas. Atėjo ruduo, snipas Vytautas Kučys sekė Šarūną nelyginant aršus skalikas miško žvėrį. O jis vis dar buvo nepasiekiamas, į kontaktus nesileido. Netgi įtarė, kas įdavė saugumui jo pavaduotoją Vaitukų. Kučiui belieka toliau pataikauti Rūgštiniui. Parveža iš Kauno jam ginklų ir dvi uniformas.

Šnipas tampa ryšininku

Dabar sunku pasakyti, kaip šnipas įgijo pasitikėjimą, tapo ryšininku. Keturi mėnesiai, Gumbargio teigimu, Kučys buvo "banditų vado" ryšininkas. Su slaptais paketais ėjo per Šimonių girią ir aplinkinius kaimus, perdavinėjo žinią saugumui į Kauną. Vado slaptavietės jis vis dar nežinojo. Šarūnas, žuvus daugeliui

partizanų, tapo visos Šiaurės-Rytų srities vadu. Jo žinioje buvo Panevėžio, Rokiškio, Kupiškio, Anykščių apskritys.

Artėja žiema. Vytautas Kučys seka Šarūno pėdomis, važinėja po Rytų Lietuvą. Vadinamasis Davidonis, saugumo kapitonas iš Kauno, duoda nurodymą sumti Rūgštima.

Spalio 23 dieną Ližų kaime susitinka Rūgštimas, Vijoklis ir šnipas Kučys. Toliau – pagal Gumbaragi – prasideda girtuokliavimas. Bet tikrovė daug paprastesnė: Kučys vaišina vyrus apnuodyta degtine, užmigdytiems suriša rankas ir atiduoda okupantų malonei.

Partizanus tardo įprastais bolševikiniais metodais. 1949 m. spalio 27 dieną, Vijoklis neišlaiko kankinimų ir pasako tardytojams Šarūno bunkerio vietą. Jo žodžius tenka patvirtinti ir Rūgštiniui.

Pasirinko mirtį

Tą pačią naktį enkavedistai apsupa Butkiškių kaimo valstiečio Juozo Jovaišos rūšį.

Jovaišų sodyba. Atlydėti Kučio, enkavedistai atidaro rūšio sienoje užmaskuotą langą. Rankas iškelę, išlenda barzdotos vyras. Tai Princas – Balys Žukauskas, netikras šeimnininko brolis. Bunkeryje daugiau nieko neranda.

Šiandien sunku pasakyti, kas ir kodėl nurodė esant ant rą slėptuvę – bunkerį bunkeryje. Jos anga buvo įrengta už pirmosios slėptuvės sienos.

Vyčio apygardos Paukštelio būrio kovotojas STARULIS-PLIENAS. Nuotr. St. Šniūtės-Žalvarnio

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais

Lietuvos laisvės kovotojai Vyčio apygardoje. Iš kairės: VYTAUTAS ZALOMAS – Lūšis ir EDVARDAS DANIŪNAS – Jokeris. Nuotr. Stasės Šniūtės

Ją atidengti galima tik atitraukus lovą.

Antroje slėptuvėje buvo vadas Šarūnas – Antanas Slučka su žmona – partizane Neringa. Juos įkalbėti, kad pasiduotų, siunčiamas šeimnininko sūnus Juozas Jovaišas – partizanas Lokys. Jis pasilieka bunkeryje. Veltui enkavedistai šūkauti, agituoja, ragina pasiduoti. Tuomet į slėptuvę įstamia dvidešimtmetė Jovaišų dukterį. Užduotis ta pati: įtikinti, kad jokios išeities nėra!

Tų tragiškų įvykių dalyvę ryšininkę Jovaišaitę pasakoja:

— Aš slinkau patamsį slapto įėjimu. Garsiai kalbėjau, kad partizanai žinotų, kas eina. Ir Antanas, ir Joana suprato, ką reiškia pragariškas triukšmas viršuje. Žinojo atėjusių norus. Jie sėdėjo greta vienas kito, degino dokumentus, ramiai kalbėjo. "Mes žūsime. Pasirenkam mirtį", — pasakė vadas. "Aš lieku su juo. Bolševikų vergė nebūsiu" — pritarė Joana.

Jovaišaitė išbuvo pas juos ilgokai — apie dvidešimt minučių. Joana atsisėdo ant gulto, rankomis apkabino kojas, įrėmė smakrą į kelius. Jos maslių, tamsių akių žvilgsnis buvo ramus. Viskas nuspręsta. Ką mąstė ši jauna, 29 metų, moteris ant amžinybės slenkščio, žinodama, kad gimtoji žemė srūva krauju, o pasaulyje vienišas lieka šešiametis sūnus. Visą savo trumpą gyvenimą įpratusi rūpintis kitais, ji ir dabar pažvelgė į basą įstumtą bunkerin Jovaišaitę ir padavė jai savo batus:

— Apsiauk! Man gi nereikės...

Išleisdama ryšininkę, partizanė pasakė paskutinį savo norą: "Stasiukas... Kad galėčiau apkabinti sūnų! Tu atvargsi Sibirą, gal grįši. Paža-

dėk man... pabučiuok nuo motinos, kai galėsi..."

Tuo metu čekistai skubiai plovė galingą ažuolą, kurio šaknys apglėbė laikė bunkerį. Susprogdino kelmą. Atsivėrė keturių metrų gylio duobė. Partizanų dar nesimatė. Jie buvo toliau, tunelio gale. Čekistai degino benzina. Aitrus dūmai skverbėsi į vidų, dusino. Jovaišaitė, pusiau užtroškusi, nieko nematydama, apgraišomis iškopė į viršų. Žemės gelmėse pasigirdo duslus sprogimas.

Trijų susisprogdinusių partizanų kūnus sumetė į sunkvežimį. Greta susodino ir virvėmis pririšo prie bortų dvi Jovaišaitės ir jų brolių. Visus atvežė į Kauną — lavonus nuvežė ir nežinomas kapavietės, o gyvųjų laukė ilgas kelias į Sibirą.

Mašinoje greta vairuotojo sėdėjo įsikniaubęs ir apsiaustą išdavikas Vytautas Kučys.

Suteikia stiprybės

Vaikštai jų takais, jų tėvų ir protėvių žeme. Kokia Tu buvai, Joana, jeigu ir šiandien gyvoji Tavo dvasia beldžiasi į mūsų širdis, gaivina atmintį ir suteikia stiprybės. Ar ne Tu parodei, kad mokėti gyventi — tai ne vien mokėti iš visos širdies džiaugtis, bet ir sielotis, ir pasiaukoti — iš visos širdies. Iki paskutinio jos tvinksnio. Tik tokia širdis plaka tikro žmogaus, tikro lietuvių krūtinėje.

Raminančiai gaudžia Androniško bažnytelės vargonai. Klaupiuosi prie altoriaus — čia, kur klūpodavai Tu, su ašaromis akyse maldaudama Aukščiausiąją pavergtai tėvynei laisvės. To paties prašau ir aš. Prašu visi mūsų tautiečiai: dorieji aukštaitiai, kantrūs žemaitiai, dūkai, suvalkiečiai.

Tempora mutandur! Laikai

keičiasi. Lietuvių patarlė aiškesnė: "Iki laiko ašotis vandenį neša". Išdavikas Vytautas Kučys gyveno Vilniuje. Naudojosi komunistų privilegijomis, skardiniais medaliais didžiavosi, dosniu okupantų atlygiu lepinosi. Iki Atgimimo. Jo gyvenimo pabaiga buvo logiška: pasiėmė virvę. Pasiukabino. "Komedia la finita" — sakyto lotynai. Taigi. Net mirti reikia mokėti garbingai.

Ašaros — vienintelis ginklas

Svetimųjų nesunaikintas vienišas ažuolas remia dangų Raulų sodybos vietoje. Janytė sakydavo: "prisiekiu ažuolui — greitai atvažiūsiu, aplankysiu!" Ir vaikai jos laukdavo kaip didžiausios viešnios. Vilija Railaitė-Poderskienė pasakoja:

— Buvau jauniausia šeimoje, už tai sesuo mane labiausiai mylėjo. Turėjau 13 metų, kai ji žuvo. Suaugusieji buvo laimingesni — jie galėjo kovoti. O mūsų, vaikų, ašaros buvo vienintelis ginklas...

Vilija glosto šviesiaplaukę anūko galvelę ir tęsia:

— Ir kitą seserį, Zanytę, kaip gyvą menu. Susitikdavome su ja gojely. Apsidžiaugdavau, iš tolo pamačiusi jos mėlyną suknelę. Kartą nuėjau pamiškėn. Kai ėmė pušys ošt dejuot, supratau, kad Zanytės nėra... Žmonės pasakojo: gulėjo ant šaligatvio, pamesta tarp vyrų, mergaitė mėlyna suknelė, su aulinukais...

O Neringa-Janytė lankė seseris sapnuose. Slinko liūdėnos, neramos okupacijos dienos. Ir susapnavo Genytę-Mildą savo vyriausiąją seserį. Rodos, liepė Janytė jai bėgti, kur akys mato. O kai ši nepaklausė, uždengė ją savo juoda skara. Paskui viskas išblėso. Tą pačią dieną Mildą suėmė. Merginą įsodino į sunkvežimį. Vėždami čekistai švilpavo linkmą melodiją apie savo katiušą, o Genytė norėjo pavirsti nors sraige, nors pakelės žolyte, purptelėti mažu paukšteliu — kad tik pasilikų tėvynėje. Deja, žiauri realybė kvatojosi į akis raudonųjų atėjusių juokui. Jiems buvo gera siaubti svetimą kraštą, tyčiotis iš pavergtų žmonių. Okupantai neturi širdies. Okupantai neturi namų!

Tragiški istorijos lapai

Genytės laukė Kauno saugumas, Vilniaus Lukiškės. Po to — Sibiro lagerių etapai, Irkutsko 21-oji kolona.

Dantės pavaizduotame pragare buvo užrašas: "Palikite viltį visi, kurie čia patekote!" Nors prie raudonojo pragaro vartų nebuvo jokio užrašo, realybė čia buvo baisesnė už įsivaizduojamąją.

Sustokit, dienos, šiaupus atėities! Toli nuo tėvynės, toli nuo namų lietuvaitės — Sibiro vergės savo kanciomis rašo tragiškus mūsų tautos istorijos lapus! Lietuvos partizanės, ryšininkės — ir tos, kurioms akis užmerkia amžinas įšalas, ir tos, kurios stebuklu išveria.

— Aš, toks menkas vabalėlis, — ką gali reikšti mano kancija Visatoje? — mąsto Genutė, vos parvilkdama kojas į apledėjusį baraką. — Kenčiančių milijonai. Mus mato dangaus žvaigždės. Tos pačios žvaigždės, kurias stebi broliai Lietuvoje. Gal jose apsigyveno žuvusiųjų sielos? Gal iš ten žvelgia į žemę, į mane ir sesers — Zanytę ir Joana?...

Grįžo namo

Mirus didžiajam budeliui Stalinui, atsivėrė lagerių vartai. Koks buvo džiaugsmas! Pavtino ne tik didžiosios Sibiro upės, bet ir keliai keeliai buvo užtvindyti, užsikimšo stotys ir traukiniai, Sibiro katorgoje praleidę gražiausius jaunystės metus, grįžo lietuviai namo.

Grįžo į pavergtą tėvynę.

Prisiglaudė Genutė Railaitė — partizanė Milda prie žalio savo brolio — ažuolo gimtinėje. Pravirko — skausmo ir džiaugsmo ašaromis.

Savųjų persekiojimai

Gyvenimas Lietuvoje žmonėms, priklausantiems prispautų-raupsojų kastai, nebuvo rožėmis klotas. Jį dar labiau sunkino raudonųjų žurnalistų persekiojimai. Jau minėto Gumbargio — Osvaldo Aleksos rašinys, liaupsinantis išdaviką Kučį ir su žeme sumaišantis partizaninę kovą Aukštaitijoje, atkreipė dėmesį ir į "liaudies priešus" — partizanų gimines!

Neliko čekistų nepastebėta ir kuklaus gydytojo — "berniuko iš rugių lauko" — Antano Railos asmenybė. Žmogaus, kurį formavo ir lamdė sistema, priemesta svetimųjų.

Besislapstantį su tėvais, nusikamavusį berniuką vieno miestelio gydytojas apnakvydino ant operacinio stalo. Kitur nebuvo vietos. Niekada vaikais taip saldžiai nemiegojo. Jis nusprendė tapti gydytoju — daryti žmonėms gera, tarnauti humanizmui.

(Bus daugiau)

Aukštaitijos partizanų Sudeikių šeima 1991 metais. Nuotr. A. Garmutės

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savitraštis, didelio formato, 10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata - \$38.00,
rėmėjo — \$50.00, garbės — \$60.00
(JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam
NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė

Adresas

Siunčiu prenumeratą dol., auką dol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburius" siunčiami
nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asmenų
adresus.

ADMINISTRACIJA

GINTARAS EXPRESS

Sveikiname su artejančiomis šventėmis!

1968 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 3K9
Tel.: (416) 604-4400 FAX (416) 604-9748
Darbo val.: pirm.-penkt. 10-19, šeštad. 10-16

Švenčių proga pradžinginkite artimuosius Lietuvoje.

Šventinis siuntinys \$1 - 30 kg — \$185	Šventinis siuntinys \$2 - 15 kg — \$105
1. Rūkyta dešra 1 kg	1. Rūkyta dešra 1 kg
2. Rūkyta nugarinė 1 kg	2. Rūkyta nugarinė 1 kg
3. Rūkytas viščiukas 1 vnt.	3. Rūkytas viščiukas 1 vnt.
4. "Primo" daržovių aliejus 3 lt	4. "Primo" daržovių aliejus 3 lt
5. "Primo" makaronai 4.5 kg	5. "Primo" makaronai 2x900 gr
6. Cukrus 4 kg	6. Cukrus 2 kg
7. Miltai 4 kg	7. Miltai 2 kg
8. Sviestas 1 kg	8. Sviestas 1 kg
9. Tirpi kava "Amaretto" 100 gr	9. Tirpi kava "Amaretto" 230 gr
10. Malta kava "Amaretto" 230 gr	10. Kavos balintojas 230 gr
11. Kavos balintojas 450 gr	11. Angliškas šokoladas 200 gr
12. Angliškas šokoladas 400 gr	12. Delikates, obuolinis sūris 250 gr
13. Delikates, obuolinis sūris 250 gr	13. Sausos mielės 3 pok.
14. Konservuoti ananasai 450 gr	14. Agnūnų vyniotinis 1 vnt.
15. Sausos mielės 3 pok.	
16. Švieži bananai 2 kg	
17. Švieži apelsinai ar mandarinai 2 kg	
18. Sampanas 1 but.	
19. Agnūnų vyniotinis 1 vnt.	
20. Sakotis 2-2.5 kg	

* Galimi priedai prie siuntinių.
* Šventiniai siuntiniai jūsų artimiesiems bus pristatyti per 5-10 dienų.
* Užsakyti šventinius siuntinius galima iki gruodžio 28 d.

Siųskite siuntinius per mus. Visi jūsų siuntiniai siunčiami per GINTARĄ EXPRESS nemuituojami.

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge
Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966
London: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

Laikame Jūsų.

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas
nuo durų iki durų jūsų giminei

LIETUVOJE V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A,
Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland,
Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117

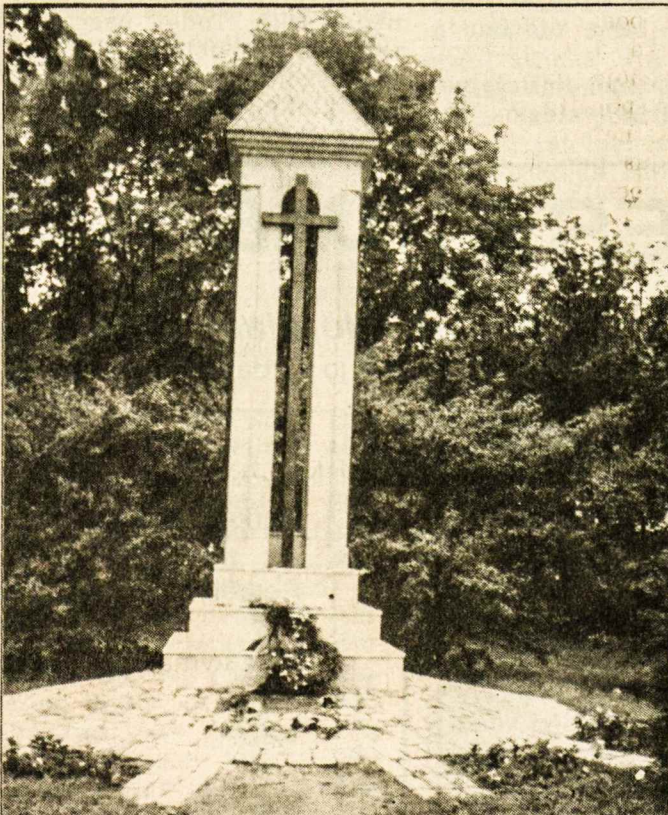
Anna Kusyj,
40 Facer St., St. Catharines,
Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385

Panorama Travel Agency, 363 Vine St.,
St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines,
Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334

Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton,
Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

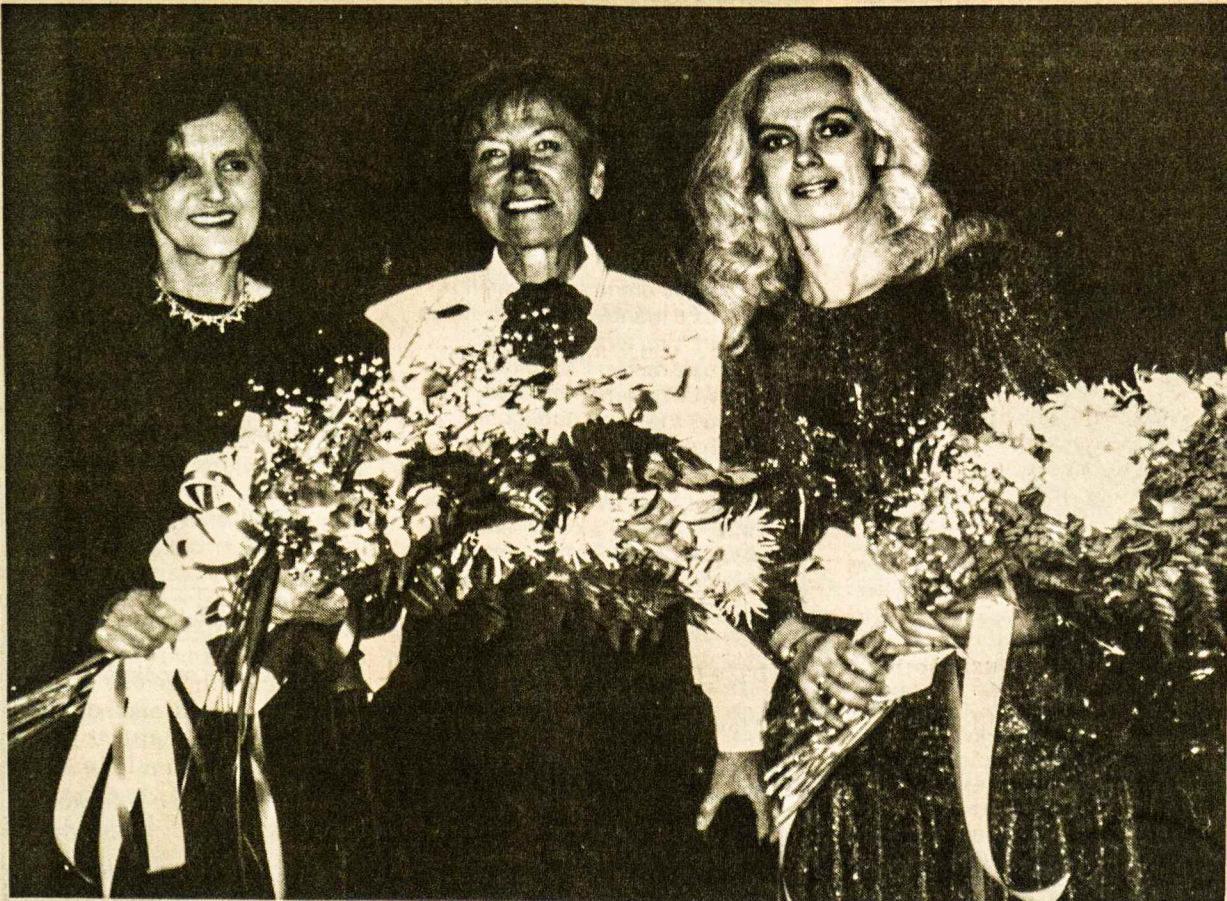
Marijampolės miesto sode paminklas, pastatytas KGB nužudytiems kankiniams. Nuotr. V. Sendžiko

DIANA
MACHANAUSKAITĖ
AGENTŪROS ATSTOVĖ

Kelionių specialistė Rytų Europai, Kubai,
Vidurinei Amerikai ir Karibų saloms
879 St. Clair Ave. West, Toronto, Ontario M6C 1C4, Canada
Tel. (416) 653-3333 • Fax (416) 656-8574
Registracijos nr. 04086815

AMBER BEECH Inc.
ATLIEKAM NAMŲ
REMONTUS ir
ATNAUJINIMUS
virtuves, vonias, rūšių
įrengimus, langus, duris
plytelės dėjimą, insuliaciją ir t.t.
NEMOKAMAS KAINAVIMAS
AL MARGIS
TORONTO-WASAGA BEACH
(416) 656-4149

Aštuntojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo proga 1993 m. lapkričio 26 d. Jaunimo centre Čikagoje surengtame literatūros bei muzikos vakare. Iš kairės: muzikos premijos laureatė ALDONA KEPALAITĖ, vakaro vadovė IRENA KERELIENĖ ir aktorė VIRGINIJA KOCHANSKYTĖ

PRANEŠIMAS IŠ ČIKAGOS

Ypatinga kultūrinė šventė

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Aštuntojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo metu buvo su-ruoštas literatūros ir muzikos vakaras 1993 m. lapkričio 26 d. Jaunimo centre, Čikagoje. Jame buvo įteiktos ir Lietuvių rašytojų draugijos bei JAV LB kultūros tarybos premijos. Jų mėcenatas — Lietuvos fon-

das. Irena Kerelienė pasveikino gausiai susirinkusius svečius, kurių dauguma su darbingu simpoziumo dienų ir ilgų pasikaitų atėjo pasiklausyti mūsų poetų dailiojo žodžio ir lietuvių kompozitorių muzikos. „Šis literatūros ir muzikos vakaras“, — sakė ji, — „tinkamai apvainikuos VIII-jo Mokslo ir kultūros simpoziumo kūrybinę dieną ir pagerbs lietuvių menininką, dailiojo žodžio kūrėją bei svajingą muziką“.

Ji taip pat pranešė, kad bus įteiktos ir Lietuvių rašytojų draugijos bei JAV LB kultūros tarybos premijos. Rašytojų draugijos pirm. Pauliui Jur-

BALYS AUGINAS

Kalėdų linkėjimai

KAD visad būt Kalėdų rytas
Ir vaiko džiaugsmas širdyje!
Ir kad švytėtų sniegas kritęs
Jaunystės saule ir svaja! —

Kad nesibaigtų grandys metu,
Nebūt ligotų ir senų!
Kad niekas iš bičiulių gretų
Jau nepalikytų mūs vienu!

Linksmų Kalėdų Jums pasakės,
Jaučiu, kad akys — rasa —
Tos degančios Kalėdų žvakės —
Kaip draugiškų širdžių šviesa! —

Kad visad šventas būt Kalėdų rytas —
Kaip amžinos buities prasmė! —
Žmogau — kaip sniegas iš dangaus
Nukritus —
Tu žemėj būk kalėdinė giesmė! —

MARIJA REMIENĖ (dešinėje) JAV Lietuvių fondo vardu įteikia muzikos premiją pianistei ALDONAI KEPALAITĖI Literatūros ir muzikos vakare Čikagoje 1993 m. lapkričio 26 d.

kui negalėjus atvykti, I. Kerelienė perskaitė Rašytojų draugijos premijai skirti komisijos (Kostas Ostrauskas, Vytautas Volertas ir Leonardas Žitkevičius) aktą, kuriame 1992 m. grožinės literatūros 2.000 dol. premija skiriama Kazimierui Barėnui už novelių rinkinį „Pati apatinė pakopa“.

Premijų mėcenato LF atstovė Marija Remienė pareiškė, kad „esame laimingi svetimuose kraštuose turėdami savus kūrėjus. Savųjų kūryba yra mūsų tautos gyvybė. Ir nieko kito, nieko brangesnio mes negalime duoti savo atgimtančiai tautai, kaip jai parnešti nesugadintos kultūros kūrinius, kuriais galės džiaugtis ateinančios kartos... Šios premijos nėra joks atlyginimas, o tik įvertinimo ženklas bei paskata mūsų kūrėjams... Šie kuklūs pagarbos žodžiai ir kuklus jūsų darbo įvertinimas tebūna paskata jums žengti į naujus, dar neišbandytus, kūrybos plotus. Tegul lietuviškas žodis, meilė savo tautai, meilė gimtajam kraštui lieka mūsų gyvenimo, mūsų veiklos ir mūsų kūrybos pagrindas. Kurkite ir gyvuokite!“

Kazimieras Barėnas, gyvenantis Anglijoje, į iškilmę atvykti negalėjo. Jo premiją priėmė rašytoja Nijolė Jankutė-Užabalienė. Visų kitų premijų įteikimui vadovavo JAV LB kultūros tarybos pirm. Laima Šileikytė-Hood. Premijas (po \$1.000) įteikė Marija Remienė.

Dailės premija (vertinimo komisija: Petras Vaškas, Vytautas Jonynas ir Elena Kepalaitė) teko dail. Elenai Urbaiytei, Long Island, N.Y.

Muzikos premiją gavo pianistė Aldona Kepalaitė iš Niujorko, už daugybę koncertų plačiai lietuvių ir svetimau-

čių publikai, už Amerikos lietuvių kompozitorių kūrinių propagavimą ir už LB organizuojamų renginių praturtinimą muzikine dalimi. (Vertinimo komisija: Dalia Sakaitė, Vytautas Strolia, Nijolė Ulėnienė). Muzikė pati atsiėmė premiją. Jai buvo įteikta ir rožių puokštė.

Žurnalizmo premija paskirta žurnalistei Juozui Žygui iš Oak Lawn, IL, vietovės už labai aktyvų bendradarbiavimą lietuviškoje spaudoje. (Vertinimo komisija: Vytautas Volertas, Jurgis Janušaitis ir Jonas Daugėla). J. Žygui negalint atvykti, premiją priėmė Birutė Jasaitienė.

Tautinių šokių premijai skirti komisija buvo sudaryta iš Lietuvos tautinių šokių instituto valdybos narių: Dailios Dzikienės, Violetos Fabianovich, Juozo Karasiejaus, Juozo Karmūzos, Rasos Paskocienės ir Eimūčio Radžiaus. Premija paskirta choreografei, tautinių šokių mokytojai, „Tryptinio“ ansamblio steigėjai ir vadovai Jadvygai Matulaitienei iš Niujorko. Jai negalint atvykti, premiją priėmė Aleksandra Kašubienė.

Visi premijas priėmė asmenys trumpai padėkojo laureatų vardu.

Pats literatūros ir muzikos vakaras susidėjo iš dviejų dalių. Irena Kerelienė supažindino klausytojus su pianiste Aldona Kepalaitė. Pianistė yra debiutavusi garsiojoje Carnegie Recital Hall Niujorke, daug koncertavusi kituose JAV miestuose, duodama recitalius, ar kaip solistė su orkestru. Šį vakarą laureatė atliko Vlado Jakubėno du vaizdelius iš „Pasakų pasaulio“ ir „Legendą“, Juliusa Gaidečio dainą „Malūnininko šokis“ ir ištrauką iš Jeronimo Kačinskio „Atspindžių ciklo“.

Aktorė Virginija Kochanskytė deklamavo poezijos pyne, kurią ji pavadino „Slaptus sielų suokalbius nugarus“.

Supažindindama su V. Kochanskite, I. Kerelienė citavo Aistės Birgerytės žodžius, kurie gražiai apibūdina aktorę. „Lietuviams, kurie atšiaurių istorijos vėjų išblaškyti po pasaulį ir tiems, kurie tų pačių vėjų buvo negailėstinai plakami Lietuvoje, kultūra visuomet buvo tarsi vieninteliai tautos dvasios namai, kuriuose buvo galima išlikti savimi, išsaugoti visa tai, kas yra visų svarbiausia ir brangiausia. Dažnai mąstydami apie mūsų kultūrą, inertiškai imame skirstyti ją į išsivijus sukurtą ir Lietuvoje atsirasdusią, tarsi pamiršdami, kad tai iš tiesų yra vieni visos tautos dvasios namai. Tokiomis mintimis jau seniai gyveno žymi Lietuvoje poezijos artistė Virginija Kochanskytė. Lietuvoje ji pradėjo pirma skaityti toliuž tėvynės sukurtą Brazdžionio, Aisčio, Bradūno, Radausko, Nagio, Nyka-Nyliūno, Bogutaitės poeziją, skaityti, bandydama subtiliau,

SOFLJA ŠVIESAITĖ

Kalėdų naktis

Baltskarės eglės rymo susigūžę,
Žvaigždynai mirksi tolyje dangaus.
Garbės giesmė atplauks tuoj varpų dūžiais
Ir tau po vargo širdis atsigaus.

Tvli Naktis jau leidžias iš aukštybių,
Lengvi sparnai jos glėbia jau namus.
Pro nerimo ir lūkesčių kantrybė, —
Misterija — stebuklas lanko mus:

Tai KŪDIKIS užgimęs Šventą Naktį,
Kalėdų džiaugsmą skleidžia spinduliais, —
Žvakelę mažą eikime uždegti
Ir JO malonę mus lydės keliais.

— Ramybė jums — kalnai, miškai ir kloniai,
Ramybė jums — žemele, vandeniai!
Betliejaus Žvaigždė piemenis kelionę
Lydėjo iki Prakartės nūnai.

— Laimingi būkit, žmonės, girių paukščiai,
Laimingi būkit, medžiai, žolynai!
Prieš KŪDIKĮ suklopo ne vien aščiiai,
Klaupiasi prieš Jį pasaulio milžinai.

— KŪČIŲ Nakties ramybės gimęs, KRISTAU,
Benami, vienišas, tarp gyvulių, —
Laimink, te iš tiesų Tauta atgimsta,
Nušviesta TAVO Meilės spindulių!

Languos sustingo žvilgsniai sidabriniai,
Bežvelgdami į Grįžulo ratus.
Per kančią, tikim, švies diena TĖVYNEI, —
Palaimink, VIESPATIE, Naujus metus!

Lietuva — Mažeikiai — 1993.

prasmingiau prisiliesti ir klausytojams atskleisti dar vieną tuomet daugelio mažai žinomą mūsų poezijos pasaulį. Kaip aktorė pati sakė: „Esame vienos tautos, tarsi vieno medžio kamieno šakos. Visus mus vieni syvai maitino ir maitina. Gal turim skirtingą patirtį, bet pačia giliausia savo esme niekada nebuvome ir nebūsime svetimi“.

Pirmoje dalyje aktorė deklamavo Jono Aisčio, Aido Marčeno, Sigito Gedos, Bernardo Brazdžionio, Algimanto Mackaus, Liūnės Sutemos, Kazio Bradūno ir Donaldo Kajoko poeziją.

Prieš pradėdant antrąją programos dalį, I. Kerelienė pasveikino VIII-jo Mokslo ir kultūros simpoziumo garbės pirm. ambasadorių Stasį Lazoraitį ir Lietuvos atgimimo vadą prof. Vytautą Landsbergį. Publiką audringai bei ilgai plojo ir visi atsisėjo, pagerbdami didžiulius svečius.

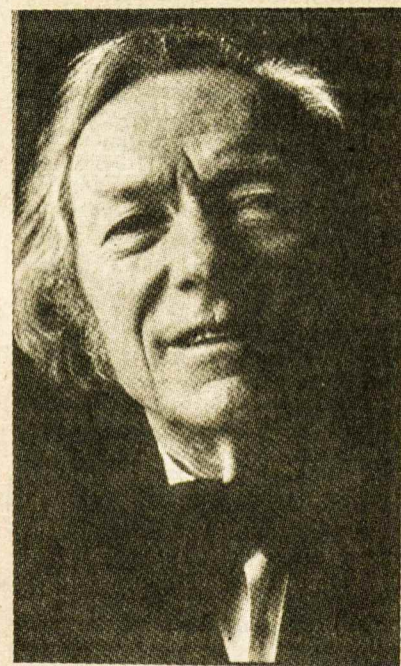
Antrąje dalyje pianistė A. Kepalaitė skambino ištraukas iš Kazio Viktoro Banaičio „Sutemų giesmių ir vizijų“, „Tema ir trys variacijos“, „Lapų šešėlių žaismas“ ir „Ryto belaukiant“. Ir šį kartą, kaip ir po pirmosios dalies, pianistė buvo palydėta griausmingu ir ilgų plojimu.

Prieš pradėdama antrąją savo pasirodymo dalį, V. Kochanskytėi paraiškino, kad beveik visi jos interpretuojami eilėraščiai yra seniai išmotti ir tik vienas kitas yra specialiai šiam vakarui pridėtas. Kad galėtų eilėraščius tinkamai interpretuoti, turi tiesiog pamilti juos ir poetą. Juk poetai poezijoje atveria save, atlieka lyg išpažintį.

Ir šioje scenoje daugelis jų skaitė savo poeziją, o šandien jų jau nebėra. Ji kvietė klausytojus pabūti drauge su jais ir jų poezija.

Dail. Juozas Meškuotis RŪPINTO-JELIS. Jam išvežti iš Lietuvos turėjo būti gautas Kultūrinio paveldo inspekcijos leidimas

ANTANAS ŠABANIAUSKAS (1903-1987)

Šį kartą aktorė deklamavo Henriko Radausko, Vitalijos Bogutaitės, Liūnės Sutemos, Alfonso Nyka-Nyliūno, Algimanto Mackaus, Antano A. Jonyno, Sigito Gedos ir Silvestro Gimzausko eilėraščius. Klausytojai ilgai plojo, šaukė „valio“, kol aktorė dar deklamavo „magaryčioms“.

Tada I. Kerelienė pakvietė „Grandies“ ansamblio atstovę Vidą Brazaitę į sceną. Ji perskaitė „Grandies“ vardu sveikinimą aktorėi V. Kochanskitei ir iškėlė puokštę gėlių, nes V. Kochanskytė buvo šiltai sutikusi ir sveikinusi grandiečius Lietuvoje, jiems ten koncertuojant.

Programos atlikėjoms, pianistei Aldonai Kepalaitėi ir aktorėi Virginijai Kochanskitei buvo įteiktos gėlės. Aktorė dėkojo visiems, kurie ugė ir brangino tuos žmones, kurie kūrė muziką ir poeziją, kuri juos Lietuvoje įkvėpdavo ir uždegdavo. Jų dėka ji gali būti čia ir dalintis tuo, kas ją ypatingai žavi. „Dėkui, kad tai puoselėjote ir išsaugojote“. Žmonių buvo pilnutėlė didžioji Jaunimo centro salė ir jie skirstėsi namo su pakilia nuotaika, kaip iš didelės kultūrinės šventės. Programa rengė ir puikiai jai vadovavo Irena Kerelienė.

Dėkoju Leonui Narbučiui už paskolintą vakaro įrašų juostelę.

Atsiųsta paminėti

Zita Žemaitytė, KOPLYTELĖS. Atvirukų rinkinys su paaiškinamuoju įvadu lietuvių, anglų ir vokiečių kalbomis. Fotografas — Mečislovas Sakalauskas. Dailininkas — Vyktas Šeškus. Išleido „Mintis“ 1990 m.

Leonas Mulevičius, KRAŽIŲ SKERDYNĖS. „Mokslo ir enciklopedijų“ leidykla. Vilnius, 1993 m., 160 psl.

Balys Buračas, LIETUVOS KAIMO PAPIROČIAI. Išleido „Mintis“, 1993 m., 528 psl. Tiražas — 5000 egz.

Česlovas Kontrimas, BŪDAS SELOVOS KONTRIMAS, BŪDAS SELOVOS KONTRIMAS. Išleido „Mintis“, Vilnius, 1991 m., 224 psl.

Simonas Daukantas, BŪDAS SELOVOS KONTRIMAS, BŪDAS SELOVOS KONTRIMAS. Išleido „Mintis“, Vilnius, 1991 m., 224 psl. Tiražas — 15.000 egz.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Liudo ir Aleksandro Sagių „Grandinėle“, veiklos keturiasdešimtmetį š. m. balandžio 17 d. paminėjusi specialiu koncertu Klivlande, JAV Ohio valstijoje, rudenį pradėjo 41-mąjį sezoną. „Grandinėle“ dabar vadovauja ir šokėjus paruošia jų eilėse išaugusi Renė Motiejūnaitė-Booth, muzikinius reikalus rūpinasi Rimas Biliūnas, specialiais projektais — Algis Nagevičius. Naujus „Grandinėles“ šokėjus tel. 442-8674 telkia veiklos koordinatore likusi Aleksandra Sagienė.

Čikagietis mėcenatas prel. dr. Juozas Prunskis yra įsteigęs Krikščioniškos spaudos fondo premiją. Ta trijų tūkstančių dolerių premija įvertinama laikraštis arba žurnalas, labiausiai pasitarnavęs krikščioniškosios kultūros ugdymui. 1992 m. premiją paskyrė Čikagoje sudaryta vertintojų komisija, kurioi įsijungė Aldona Šmulkštienė, Juozas Polikaitis ir Česlovas Grincevičius. Jos nariai š. m. spalio 13 d. nutarė, kad šios jau šeštosios premijos 1992 m. labiausiai nusipelnė Niujorko lietuviams Bruklne leidžiamas savaitraštis „Darbininkas“. Anksčiau šias premijas laimėjo dienraštis „Draugas“, savaitraštis „Tėviškės žiburiai“, žurnalai „Aidai“, „Laiškai lietuviams“ ir „Ateitis“.

A. a. Vladą Būteną, darbštų žurnalistą, ilgametį „TŽ“ bendradarbi, mirusį Čikagoje 1993 m. lapkričio 7 d., redakcinio stiliaus nekrologiniu pranešimu lapkričio 20 d. paminėjo Vilniuje leidžiama „Tiesa“. Jos vyr. redaktorius dabar yra žurnalistas Domas Šniukas. Pranešime po įdėta velionies nuotrauka rašoma: „Iš Amerikos atėjo liūdina žinia, kad lapkričio 7 d. Čikagos priemiestyje Ouk Loun mirė žymus lietuvių žurnalistas Vladas Būtenas. Velionis, pasirašinęs ir Vlodo Ramojaus, Mato Raišio slaptyvardžiais, buvo gimęs 1923 m. gruodžio 2 d. Vabalninko. Iki išlipeposnui antrąjam pasauliniam karui spėjo baigti tik Panevėžio gimnaziją. Pirmąją pažintį su žurnalistika patyrė karą pabėgėlių stovyklose Vokietijoje, kur bendradarbiavo su J. Jankumi, S. Lauciumi, S. Narkeliūnaitė, J. Minelga ir kitais. Išleido eilėraščių rinkinį „Nuėjė plėšai“, tačiau, pažįstamų patartas, pasirinko žurnalistiką, ypač, kad, apsigyvenęs prie Niujorko, bendradarbiavo su A. Merkeliu, S. Urbonu, J. Petrėnu-Taruliu, J. Tysliava. Persikėlė į Čikagą, čia kelis mėnesius vakarais lankė „Draugo“ dienraščio organizuotą, Lojolos universiteto globotą žurnalistikos seminarą...“

Pranešime neužmiršamas ir velionies žurnalistinis darbas bei jo palikti pėdsakai išsiviję: „Ilgius metus bendradarbiavo „Drauge“, „Dirvoje“, „Tėviškės žibučiuose“, išleido knygas „Lenktinė su šėtonu“ (1956), „Kritusieji už laisvę“ (du tomai, 1967 ir 1969), „Dabarties kankiniai“ (1972), „Pensilvanijos angliakasių Lietuva“ (1977). Duonai užsidirbdavo spaustuose: pradžioje — „Naujienu“, M. Morkūno ir „Draugo“, o vėliau — „Chicago Sun Times“ ir „Daily News“ spaustuose. 1978 m. išsikėlė į Vašingtoną, kur dirbo Amerikos balso lietuvių redakcijoje. Pastaruoju metu buvo pensijoje, o liepos 2 d. turėjo labai sunkią operaciją. Nurimo dar viena retėjančių lietuvių žurnalistų gretų užsienyje širdis“.

Juozas Tininis (1911-1971), filologo, vertėjo ir rašytojo, archyva išsaugojo ir iš Los Angeles miesto Lietuvos muziejiniams nuvežė jo bičiulis Bernardas Brazdžionis. J. Tininiui teko būti B. Brazdžionio redaguojamo žurnalo „Lietuvių dienos“ literatūrinės dalies redaktoriumi. Jis žuvo Kalifornijos greitkelio cismo nelaimėje. Velionis paliko romaną „Dailininko žmona“ (1970), novelių rinkinį „Nuskandintas žiedas“ (1971). B. Brazdžionis paruošė spaudai J. Tininio vertimų knygą „Laiškai Andromachai“. Archyve taipgi yra ir dar vieno novelių rinkinio rankraštis, nebaigtas autobiografinis romanas, lyginamasis žodynas, skirtas studentams, besidomintiems kalbotyra, suomių ir lietuvių kalbų, japonų, kiniečių, naujosios graikų literatūros tyrinėjimui medžiagos. J. Tininis palaidotas Los Angeles kalvarijos kapinyje mauzoliejuje. Su jo raštais ir atliktais tyrimais skaitytuos Lietuvos supažindins naujasis „Varpų“ almanacho numeris.

Svėdasų kraštotyros muziejus šią vasarą atidarys Anykščių rajono senovinėje Kunigiškių kaime pradžios mokykloje. Jame daug vietos skirta literatūros klasiškai kan. Juozui Tumui-Vaižgantai, Svėdasų krašto rašytojams ir poetams — Bronėi Buivydaitei, kun. Antanui Strazdui, Stepui Zobarskui.

Trečiojo Simono Daukanto premija jo sukaktuviniais 200 gimimo metais jau paskirta jaunosios kartos istorikui Egidijui Aleksandravičiui už knygą „Prieš aušrą“. Šią premiją 1989 m. įsteigė Lenkimų žemdirbiai Skuodo rajone, įamžindami S. Daukanto atminimą. Ji skiriama kas dveji metai už reikšmingiausią grožinės literatūros kūrinių istorinė tema arba tokią monografiją ir įteikiama Simono Daukanto gimimo dieną. Pirmąją premiją yra laimėjęs Petras Dargėla už romaną „Jol-dijos jūra“, antrąją — istorikas akademikas Vytautas Merkys už knygą „Simonas Daukantas“.

Sol. Antanas Šabaniasukas, populiarusis pramoginių dainų atlikėjas, gimė 1903 m. gruodžio 20 d. Jurbarko, o mirė Vilniuje 1987 m. vasario 9 d. Jo devyniasdešimties gimtadienis Lietuvoje paminėtas estradinės muzikos komitetais Klaipėdoje, Mažeikiuose, Šiauliuose, Panevėžyje, Vilniuje ir Kaune. Vytauto Kernagio vadovaujamos koncertuose pasikeidimai dalyvavo žymieji dabartinės estrados solistai: Janina Miščiukaitė, Stasys Povilaitis, Rimantas Cininas, Benediktas Gadeikis, Ona Valiukevičiūtė, Nijolė Tallat-Kelpšaitė, Nijolė Ščiukaitė, Adolfas Jarulis, Birutė ir Andžela Petrikytės, Alfredas Macius ir kiti. Su A. Šabaniasuko gyvenimu ir neuitu keliu supažindino muzikologas Vytautas Venckus. Pluoštą duomenų „Lietuvos ryto“ skaitytojams pateikia ir šio dienraščio atstovė Aušra Pilaitienė. Būsimasis sol. A. Šabaniasukas, dar vaikas būdamas ir giedodamas parapijos chore, atkreipė vargonininko J. Pociaus dėmesį į savo gražų balselį, paauglio amžiuje tapusį lyrinio tenoro. Baigęs keturias „Saulės“ gimnazijos klases, A. Šabaniasukas buvo išsiųstas mokyti Italijos salezičių kolegijoje. Dainavimą ten jis studijavo 1923-27 m. Grįžęs iš Italijos, nuo 1927 m. dirbo choristu valstybiniame Lietuvos operos ir baleto teatre Kaune, atlikdamas ir mažus tenoro vaidmenis. A. Šabaniasukas išgarsino pramoginių dainų plokštelės, koncertai, dainavimas „Metropolio“, „Versalio“ restoranuose. Jam daug padėjo ne tik gražus balsas, bet ir gera lietuvių kalbos tartis, kurios tada trūko pramoginių dainų atlikėjams.

Sovietiniais pokario metais A. Šabaniasukas dainavo Lietuvos operos ir baleto teatro bei Lietuvos filharmonijos choruose Vilniuje. Iš estradinio dainavimo ir plokštelių įrašų buvo išjungtas kaip „buržuazinių dainelių propagotojas“. Tik 1972 m. jį išgirdo „Šaltinėlio“ ir „Dainavos“ restoranų lankytojai. Populiarumas buvo grąžintas 1983 m. amžiaus aštuoniasdešimtmečio proga. Jubiliejinį A. Šabaniasuko vakarą gimtajame Jurbarko tada surengė dabartinis Klaipėdos dramos teatro direktorius Romas Pletkauskas. Ši sukaktis su švytinčiu baltaaplaukiu, gėlėmis apipiltu A. Šabaniasuko įamžinta filmo juostoje. Kai jis mirė ir buvo palaidotas Vilniaus Rokantiškių kapinėse, R. Pletkauskas surengė labdaros koncertus didžiuliuose Lietuvos miestuose. Tokiu būdu sutelktomis lėšomis Rokantiškių kapinėse prie A. Šabaniasuko kapo buvo pastatytas jo paminklinis biustas, sukurta skulptoriaus J. Narušio. Muzikologas Vytautas Venckus pabrėžia, kad A. Šabaniasukas yra vienintelis estrados solistas, pagerbtas paminkliniu biustu. R. Pletkausko iniciatyva buvo sudaryti ir Antano Šabaniasuko premijos komitetas, jį paskiriantis geriausiems Lietuvos estrados dainininkams. Tą premiją jau yra laimėję Janina Miščiukaitė ir Stasys Povilaitis — jiems užmauti klaipėdiečių juvelyrų pagaminti sidabriniai žiedai su A. Šabaniasuko monograma. Tad nenuostabu, kad jo gimimo devyniasdešimtmečiui skirta koncertų serija buvo pradėta Klaipėdos dramos teatre, kurio direktorius yra Romas Pletkauskas. Klaipėdiečiams A. Šabaniasuko balso ir talento gerbėjams vieno atminimų koncerto neužteko. Klaipėdoje teko surengti du V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.75%
180-364 d. term. ind.	3.75%
1 metų term. indėlius	4.00%
2 metų term. indėlius	4.00%
3 metų term. indėlius	4.50%
4 metų term. indėlius	5.00%
5 metų term. indėlius	5.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.00%
1 metų GIC-met. palūk.	4.25%
2 metų GIC-met. palūk.	4.50%
3 metų GIC-met. palūk.	5.50%
4 metų GIC-met. palūk.	5.75%
5 metų GIC-met. palūk.	6.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.00%
Taupomąją sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.75%
2 metų	6.50%
3 metų	7.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	5.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINIS PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

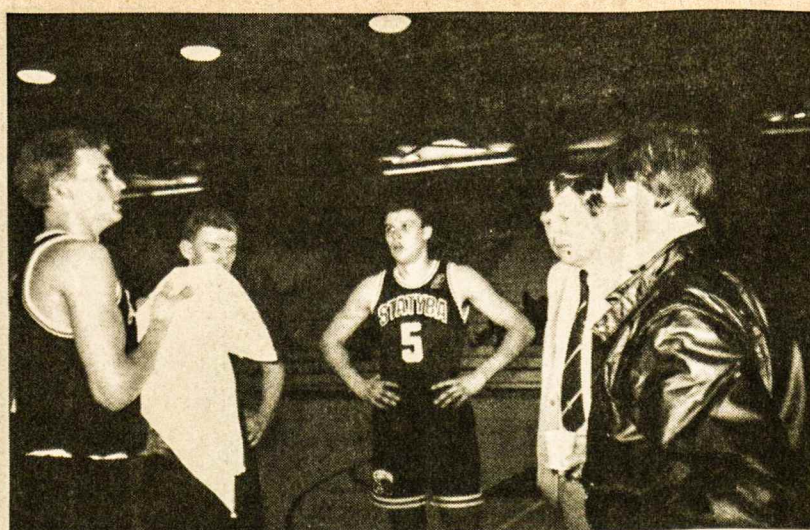

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

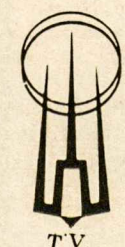
CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857 Fax 566-1102
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Vilniaus "Statybos" krepšininkų pasirodymo metu Čikagoje. Pertraukioje žaidėjai gauna nurodymų iš trenerių – antras iš dešinės vyr. treneris RIMANTAS ENDRIJAITYS. Nuotr. Ed. Šulaitis

SPORTAS

—Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Vilniaus krepšininkai Čikagoje

Trejus metus iš eilės Čikagą apilankę Kauno "Žalgirio" krepšinio komanda. Šiais metais čia užsuko vilniečiai "Statybos" krepšininkai. Tai nėra pati geriausia Lietuvos komanda. Šiuo metu Lietuvos pirmenybėse ji stovi IV-oje vietoje.

Čikagoje svečiai rungtyniavo lapkričio 17 d., susitikdami su "Chicago State University" komanda, kuri yra viena iš silpniausių aukštųjų mokyklų tarpe. Tačiau vien tik iš juodaodžių sudarytas vienetas kovojo gana atkakliai ir lietuviai turėjo ištęti daug pastangų, kol juos iškovojo 74-67. Vilniečių komandoje nemažai žaidėjų buvo aukštaūgiai – beveik visi daugiau 196 cm (buvo ir dvimetriai), o čikagiečiai – daug žemesni, tačiau vikresni. "Statybos" eilėse savo energingumą pasižymėjo komandos kapitonas Martynas Pūrys (pelnė 6 taškus). Daugiausia taškų sumetė Evaldas Pruidokas – 22, Dainius Adomaitis 18, veteranas Alfredas Vainauskas 11, Dainius Plėta 9, Rolandas Knyza ir Gediminas Ulys po 4 ir Artūras Šeiningas 2.

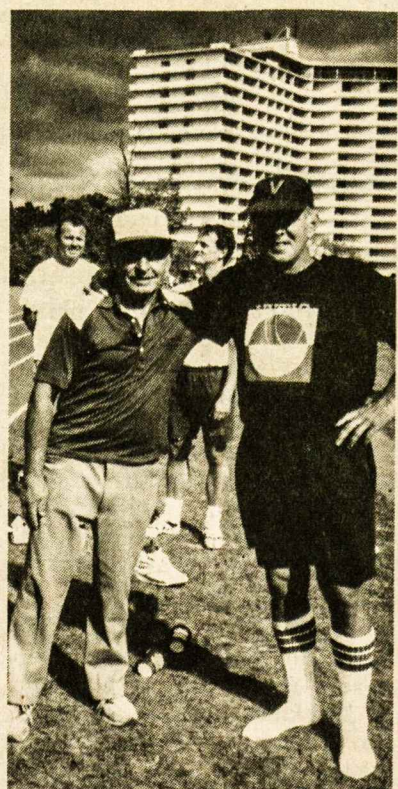
Visą žaidimo laiką vedė "Statyba", nors kelis kartus jų pirmavimas buvo tik per tašką. Likus penkioms minutėms iki rungtynių pabaigos, čikagiečiai buvo priartėję 56-55, tačiau po to dar porą minučių vilniečiai nepajėgė palaužti čikagiečių atakos. Bet per paskutinę dvi minutes Pruidoko ir Pūrio metimais galėjo kiek daugiau atsipiešti ir laimėti šias įtemptas rungtynes.

Vilniečių žaidėjų eilėse jautėsi nuovargis, nes atvykę lapkričio 9 d. be poilsio turėjo nukeliauti daug mylių ir per 8 dienas sužaisti 6 rungtynes, žinant didelį laiko ir klimato pasikeitimą ir jaunų Vilniaus vyrų, sunku buvo daugiau tikėtis. Jie čia iš visų sužaistų rungtynių trejas laimėjo, kas yra neblogas rezultatas. Pradėję savo gastrolių Dabūque mieste Iowos valstijoje su 73-39 pergale, vėliau rungtyniavo prieš Nebraską – Kearney kolegiją, kuriai turėjo nusileisti 64-78. Tada sekė pralaimėjimas ir prieš Nebraską-Omahą 69-73, nors ši kartą būta arti pergalės. Pralaimėta ir prieš Missouri Western State universitetą, kuris buvęs stipriausias varžovas šių gastrolių metu – 58-70. Tada buvo įveikta Olivet Nazarene kolegija Kankakee, IL 81-78 ir pagaliau graži pergalė Čikagoje.

Gaila, kad lietuviai pasirodymo Čikagoje neatėjo pasižūrėti daugiau tautiečių (jų buvo tik apie dešimt), o būtų gražu, kad jų čia būtų buvę bent porą šimtų, kaip kad ankstesnėse rungtynėse, kai rungtyniavo "Žalgiris".

Mūsų tautiečių globojimu Čikagoje rūpinosi sporto veikėjas Rimas Dirvonis, kuris po rungtynių visus žaidėjus ir palydovus nuvežė parodyti Čikagos miesto ir pavalgydinti lietuvių Kazio Bačinsko valgykloje, esančioje pačiame miesto centre. Savininkas čia svečius iš Lietuvos nemokamai pavaišino. Sekančią dieną po rungtynių (lapkričio 18 d.) vilniečiai "LOT" lenkų oro linija išskrido atgal į namus.

Buvo miela stebėti mūsų jaunus

Veteranai nepasiduoda. ALGIS GRAJAS (kairėje), Hamiltono "Kovo" klubo vienas iš steigėjų, ilgametis darbuotojas su Toronto "Vyčio" krepšininkų treneriu ANDY KLIMU, dalyvavę baltiečių lengvatleikimo pirmenybėse 1993 m. rugsėjo 11-12 d.d. Burlingtone, Ont. Nuotr. Sig. Krašausko

krepšininkus iš tėvynės čia, Čikagoje, ir reikia manyti, kad jie daug ko pasimokė iš savo kelionės Amerikoje ir galės pritaikyti šias žinias tobulėjimui krepšinio sporte. Ed. Šulaitis

Hamiltono "Kovo" žinios

St. Mary's "Crusaders" laimėjo Hamiltono miesto gimnazijų "senior girls" krepšinio čempionatą. Šios mokyklos mergaitė rinktinė yra žinoma kaip stiprus vienetas, praeitais metais laimėjęs net Ontario gimnazijų čempionatą ir aukso medalius. Mus ši rinktinė domina todėl, kad jos sudėtyje net keturios lietuvaits sudaro jos pagrindą: Tanija Tatti ir jos jaunesnė sesutė Gina (jų mamytė yra Jankutė), taip pat dvi sesutės – Lisa ir Nijolė Chrolavičiūtės. Nepaslapstis, treneriui Juozui Šileikai vadovaujant, jau yra sudaroma ir ruošiamas Kanados lietuvių krepšinio rinktinė, kuri vyks į V-sias PLS žaidynes, organizuojamas 1995 m. Lietuvoje. Be abejonės, šios keturios "Crusaders" krepšininkės taip pat bus pagrindinės mūsų žaidėjomis.

"Kovo" vyrų krepšininkai žaidžia Hamiltono miesto senjorų lygoje. Šiuo metu su 5 laimėjimais ir dviem pralaimėjimais lentelėje užima antrąją vietą.

1994 m. vasario 12-13 d.d. Hamiltono "Kovas" praves Šiaurės Amerikos lietuvių veteranų (34 m. amžiaus ir daugiau) krepšinio pirmenybes. Praeitais metais toks turnyras vyko vasario 27-28 d.d. Klivlande, kuriame dalyvavo 6 komandos, o

laimėtojais tapo Čikagos ASK "Lituanica" baigmėje nugalėję Toronto "Aušrą" 68:56 rezultatu.

"Kovo" krepšinio treniruotės reguliariai vyksta kiekvieną šeštadienį Westdale gimnazijos salėje. Jaunieji krepšininkai B, C, D ir E klasių ruošiasi Šiaurės Amerikos jaunių pirmenybėms, kurios vyks 1994 m. balandžio 23-24 d.d. Klivlande. Š. Amerikos jaunučių krepšinio pirmenybės labai sėkmingai buvo pravesios 1993 m. balandžio 24-25 d.d. Detroito, kuriose dalyvavo net 26 komandos.

Trumpos žinios

Lietuvos rinktinė į pasaulio 15-jo futbolo čempionato varžybas, kurios įvyks JAV-se 1994 m., teisės dalyvauti nebeiškovėjo. Europos zonoje varžėsi 36 valstybių rinktinės, burtų keliu suskirstytos į šešias grupes. Lietuvai teko kovoti dėl keliolapio į šį čempionatą trečiojoje su Danija, Ispanija, Airija, Šiaurės Airija, Latvija ir Albanija. Rungtyniauta buvo su kiekviena komanda po du kartus ir lentelėje užimta tik penktoji vieta. Pagal FIFA taisykles, kiekvienoje grupėje valstybės užėmė pirmąsias dvi vietas, iš viso 12, pridėjus Vokietijos rinktinę, kuri 1990 m. tapus pasaulio čempione (jai nereikėjo varžytis šiame atrankos turnyre), vyksta į pasaulio pirmenybes iš Europos.

FIFA paskelbė tautinių futbolo rinkinių vertinimo lentelėje Lietuva įrikiuota 85-ja iš 168 šalių. Kaimynai: Latvija – 87-oje vietoje, Estija 119-oje. Po jų seka Ukraina, Gudija ir kt. Pajėgiausios pasaulio futbolo rinktinės šiuo metu yra: Brazilija, Norvegija, Italija, Vokietija, Danija, Olandija, Ispanija, Švedija, Argentina ir Anglija.

Antrųjų Baltijos šalių žaidynių, kurios vyks 1997 m. organizatore sporto vadovų konferencijoje vyksioje Taline, išrinkta Lietuva. Pasak ELTos, šias žaidynes rengti norėjo Lietuva, Rusija ir Vokietija, 1994 m. Vilniuje numatoma surengti Baltijos regiono valstybių sporto organizacijų steigiamąją konferenciją.

"Lietuvos aide" 1993 m. spalio 16 d. laidoje išspausdinta taikili pastaba sporto viršininkams Lietuvoje. Rašo Vladas Jurgelionis iš Vilniaus: "Ką daro ir ką sau galvoja mūsų sporto vadai, jeigu nesugeba pasiųsti į pasaulio čempionatą tokio sportininko kaip Raimundas Mažuolis? Kam jie tada reikalingi? Vysto Lietuvos sportą ar suvysto?"

Suskaiciuoti tokio lygio sportininkams kaip Mažuolis užtenka rankų pirštų. Pinigų jų treniruotėms ir svarbiausioms varžyboms negali neužtekti. Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, atrodo, irgi nėra vargšas. Sutartys su rėmėjais, priėmimai, išvežimų surinkti pinigai. Pagaliau, jeigu iš tikrųjų striuka, Lietuvos sporto vadai turėtų patys atsisakyti keliolikių užsienį, o už tuos pinigus siųsti į pasaulio ir Europos čempionatus sportininkus, tuo labiau tokius, kurie daro Lietuvai garbę. Raimundas Mažuolis šiuo metu Europos plaukimo čempionate Šefilde laimėjo bronzos medalį.

Mažuolis yra vienas iš nedaugelio Lietuvos sportininkų, kurie galėtų pretenduoti ir į Atlanto olimpinį žaidynių medalius. Tuo labiau jam reikėtų vykti į pasaulio čempionatą, kad užsigrūdintų, geriau pažintų save ir varžovus. O gal į Atlantą sporto funkcionieriai ruošiasi važiuoti vieni? Ar dėl mados kartu pasiimti keliolika vidutinių?"

Pastaba. Raimundas Mažuolis 50 m laisvu stiliumi plaukimo Lietuvai laimėjo pirmąjį žemyno čempionatų medalį. Pirmas tose varžybose atplaukę olimpinis čempionas rusas A. Popovas per 22.27, antras – prancūzas C. Kalefayan per 22.39 ir trečias R. Mažuolis per 22.44 sekundes. Jo geriausias sezono rezultatas yra 22.24 sek. Mažuolis yra tarptautinio lygio plaukikas, ir, jeigu pinigai yra priežastimi nepasiųsti jo į pasaulio varžybas, atrodo, kad kažkur, kažkas netvarkoje sportui vadovaujančiųjų sluoksniuose...! S.K.

Skautų veikla

• Broliams, sesėms, tėveliams ir rėmėjams šios šv. Kalėdos tebūna pilnos džiaugsmo. Naujus 1994 metus pradėkime ryžtingai vienybėje žengti skautiškojo keliu, vykdam į žodį tarnauti Dievui, tėvynei ir artimui. Lietuvos broliams ir sesėms linkime pozityvaus darbo visiems sutelptam į vieną skautišką šeimą.

• Skautiškų Kučių metu tėvų k-to pirminkė O. Narušienė pranešė, kad centų vajuus Romuvai pasisekė. I v. laimėjo Jonas Baliūnas, II v. – Andrius Rusinas, III v. Jonas Wilkinson. Laimėtojų dovanas įteikė vyr. skautiškų draugininkė Kristina Dambaraitė-Janovici. Tradicinio Kalėdų senelio (M. Yčas) pasirodymas su dovanomis pakeitė Kūčių vakaro nuotaiką – didelis gaudymynų maišas buvo tušinamas po kiekvienos draugovių sudainuotos dainelės. M.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:
3.75% už 90 dienų term. indėlius
3.75% už 6 mėnesių term. indėlius
4.00% už 1 m. term. indėlius
4.00% už 2 m. term. indėlius
4.50% už 3 m. term. indėlius
5.00% už 4 m. term. indėlius
5.25% už 5 m. term. indėlius
4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.
2.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:
už asmenines paskolas nuo 8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 5.70%
2 metų 6.50%
3 metų 6.90% (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 5.50% (variable rate)
Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 99 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Paruošame gėles (vairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t.)
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai
Skambinti tel. 536-1994.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas • Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines viryklas, indų plovimo mašinas • Skalavimo mašinas, džiovintuvus • Atliekų įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui
PAGE 370-3539 arba tel. 533-6310 Toronto
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

DAIVA DALINDA, BBA,
Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!
Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarscey St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Po trumpų atostogų (sausio 2-22), Algis Medelis savo paslaugomis Jums patarnaus iš naujos būstinės Toronto: 1558 Bloor Street West (beveik skersai gatvės nuo Lietuvių namų), UNITY TRAVEL įstaigoje. Žiemos metu, kaip ir anksčiau, asmeniškai su juo pasimatyti bus galima trečiadieniais, tarp 11 v.r. ir 17 v.v., arba pagal susitarimą. Ošavoje vis dar galesite mus rasti kiekvieną dieną (išskyrus trečiadieniais). Taip pat vakarais ir savaitgaliais. Kviečiame kreiptis.

KELIONĖS Į LIETUVĄ ir atgal
Nuo gruodžio 25 – per Amsterdamą \$1025
(nakvynė nereikalinga)

KELIONĖS Į DAINŲ ŠVENTĘ
1994 m. birželio 30 per Kopenhagą (nakvynė nereikalinga).
Pirmiems 65 užsisakiusiems: \$1035
Birželio 30 ir liepos 2 d. per Frankfurtą (nakvynė REIKALINGA).
Užsakyta 75 vietos. Kaina dar nenustatyta.
Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais į Algi Medelį asmeniškai arba kasdien į Christine (angliškai, rusiškai arba lenkiškai). Tarp sausio 2 ir 22 Algis Medelis atostogaus. Norintiems tuo laiku užsisakyti vietas skrydžiams į Dainų šventę patariam nedelsiant tai padaryti pas Christine.

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

dabar negalėtų įvykdyti progresyviems konservatoriams duotų pažadų ir kad jos atsi-
statybinas esąs naudingas
nisi partijai. Kim Campbell
betgi žadėjo parašyti savo po-
litinės odisejos atsiminimus.
Jie turėtų būti įdomūs skaity-
tojams, nes prasidėjo meteori-
nių švystelėjimu, o baigėsi
skaudžiausiu užgesimu poli-
tinėje Kanados istorijoje.

Nauju Kanados progresyvių-
jų konservatorių vadu tapo
vykdomojo šios partijos komi-
teto pasirinktas kvebekietis
Jean Charest, buvęs ministe-
rės pirmininkės pareigas ėju-
sios K. Campbell pavaduoto-
jas. Jis ir Elsie Wayne, buvu-
si Saint John burmistrė N.
Brunswicko provincijoje, yra
vieninteliai du konservatori-
riai, išrinkti į dabartinį Kana-
dos parlamentą. Tad nenuos-
tabu, kad J. Charestas laiko-
mas tik laikinu vadu progre-
syvių konservatorių, Kana-
dos parlamente netekusių par-
tinio pripažinimo. Partijai
reikia minimalaus dvilikos
atstovų skaičiaus.

J. Charestas vadovaus Kana-

Politiniai dabarties vingiai

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Ministerijos pareiškimas

Lietuvos užsienio reikalų
ministerija ryšium su Rusi-
jos gruodžio 12 d. rinkimais,
kaip skelbia ELTA, savo gru-
odžio 16 d. pareiškime "palan-
kiai vertina referendumo dėl
konstitucijos rezultatus ir ma-
no, kad konstitucijos suteikti
įgaliojimai Rusijos federaci-
jos prezidentui R. Jelcinui
sąlygos tolesnį demokratinį
reformų vykdymą".

Nors galutinai dar nepaiš-
kėję Rusijos dūmos rinkimų
rezultatai, "jau dabar aišku,
kad Rusijos demokratinių jė-
gų laukia rimtas išbandymas,
o visų suinteresuotų Rusijos
stabilumu valstybių — apmąs-
tymų periodas".

Pilietybės įstatymas

BNS pranešimu, Latvijos pi-
lietybės įstatymas galutinai
bus priimtas 1994 m. liepos
pradžioje, kai Europos tary-
bos teisiniai žinovai aptars
įstatymo projektą.

"Latvijos kelias" frakcijos
vadovas seime pažymėjo, kad
natūralizacija bus pradėta
remiantis neeilinėmis kvoto-
mis, pagal kurias suteikiama
pilietybė asmenims, gyvenu-
siems ne mažiau kaip penke-
rius metus santuokoje su Latvi-
jos piliečiais, iki II-jo pasau-

dos konservatorių partijos at-
statymui už parlamento ribų ir
tikruoju vadu tegalės būti iš-
rinktas po kelerių metų suauk-
tame atstatytos Kanados kon-
servatorių partijos atstovų
suvažiavime. Tikimasi, kad
progresyviuosius konservato-
rius bus galima atkurti iki se-
kančių parlamento rinkimų.
J. Charestas nori atgauti pra-
rastus konservatorių rėmėjus
Kvebeko provincijoje. Tačiau
ten dabar padai svyla net il-
gai Kvebeką valdžiusiems vie-
tiniais liberalams. Teks lauk-
ti provincinio parlamento rin-
kimų 1994 m. rezultatų.

Pasitraukti iš politikos gali
ir Audrey McLaughlin, prara-
dusi partines teises Kanados
NDP socialistams. Tačiau spė-
jama, kad ji nebus išstumta
iš vadovės pareigų, bet galbūt
pati atsisakys ir pensijon
išeis prieš sekančius Kanados
parlamento rinkimus.

Kanadiečiai yra įsitikinę,
kad rinkimus pralaimėjusius
vadus greičiausiai pakeičia
Kanados konservatoriai, o li-
beralai ir NDP socialistai turi
daugiau kantrybės ir vilties.

V.Kst.

linio karo legaliai Latvijoje
apsigyvenusiems latviams, li-
tuvams, estams, taip pat ir
vaikams našlaičiams.

Žuvo du žmonės

BVS pranešimu, Rygoje per
susirėmimą su policija žuvo
du žmonės. Policija bandė su-
stabdyti masines muštynes
prie akcinės bendrovės "Ry-
gos aeronavigacijos institu-
tas".

Muštynėse dalyvavo per 40
jaunų žmonių. Policininkams
pareikalavus nutraukti mušty-
nes, piktai nusiteikusi minia
puolė tvarkos saugotojus. Puo-
lantieji buvo įspėti šūviu į orą,
tačiau tai jų nesustabdė. Poli-
cininkai ėmė šaudyti į žmo-
nes, iš kurių du buvo mirtinai
sužeisti.

Sulaikyta buvusių policininkų
gauja

Vilniaus policija sulaukė
stipriai ginkluotų buvusių sa-
vo draugų grupę. Penki nusi-
kaltėliai suimti nusikaltimo
vietoje — jie, grasindami gink-
lais, reikalavo 1000 dol. išpir-
kos iš vieno lengvųjų automobi-
lių pardavėjo.

Paaikškėjo, kad vienas iš su-
imtųjų buvo greitojo reagavi-
mo policijos rinktinės "Aras"
narys, kiti — buvę Policijos
akademijos studentai. Nusi-
kaltisųjų automobilyje rasta
įvairių ginklų.

Manoma, kad nusikaltėliai
veikė ne tik Lietuvoje. Per kra-
tą aptiktas Europos žemėlapis,
kuriam nužymėtas kelias, einantis
per Lenkiją ir Vokietiją.

Pasak pareigūnų, šiame ke-
lio ruože paskutiniuoju lai-
ku būta daug ginkluotų užpuo-
limų. Taipogi manoma, kad ta
pati gauja veikusi ir Lietuvos
pasiestyje. J. Andr.

1993 m. spalio 5-19 d.d. lietuvių torontiečių grupė, vadovaujama Tėvų pranciškonų, lankė Šv. Žemę. Nuotraukoje dalis maldininkų. Penktas iš kairės Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas kun. AUGUSTINAS SIMA-NAVIČIUS, OFM

TORONTONT

A. a. Gertrūdos Jonaitienės
atminimui vietoje gėlių "Tė-
viškės žiburiams" aukoj: \$50
— Sonia ir Vincas Paulioniai;
\$25 — V. H. Puodžiūnai.

A. a. Petronėlės Kušlikienės
atminimui, užjausdami sūnų
Bernardą, jo šeimą ir kitus ar-
timuosius, Vanda ir Alfredas
Kupitis "Tėviškės žiburiams"
aukėjo \$50.

A. a. Alės Mikučionienės at-
minimui Aldona ir Pranas Skil-
landžiūnai "Tėviškės žibu-
riams" aukėjo \$20.

A. a. Vlodo Kybarto atmini-
mui "Tėviškės žiburiams" au-
kojo: \$20 — A. Bungardienė,
\$15 — Regina Butkevičienė ir
vaikai.

Daugiaaukštį šeimų para-
mai aukoj: \$50 — M. J. Zu-
brickai.

Dail. Stasys Glinskis, daly-
vavęs daugelyje parodų, atvy-
kęs iš Lietuvos, globojamas
Baltijos-Kanados kultūros pa-
sikeltimo centro "Baltijos vė-
jas" sekmadienį, gruodžio 19,
Anapilio parodų salėje suren-
gė savo tapybos darbų parodą.
Jis yra numatęs surengti dau-
giau parodų lietuvių ir kana-
diečių visuomenei. D.

KLB žinios

KLB raštinėje galima įsigyti
vaizdajuostę "Mūsų pastogėje",
kurioje įrašyti įvairūs šventiniai
lietuviški papročiai. Tai graži
dovana kiekvienam bet kokia pro-
ga. Kaina \$20.

Katalikiškoji radijo stotis Mažo-
ji studija (Vilnius, Lietuva), kre-
piasi į visus lietuvių Kanadoje su
prašymu jiems paaudoti bet kurių
metų "Aidų", "Metmenų", "Litera-
tūros lankų", "Draugo" šeštadie-
ninius kultūrinius priedus; Povil-
lo Gaudio vertimus, Broniaus Kvik-
lio "Lietuvos bažnyčios", Lietu-
vių Enciklopediją (37 t.) Dėl smul-
kesnės informacijos prašome
kreiptis į KLB raštinę tel. (416)
533-3292.

Aukos Kanados lietuvių bend-
ruomenei: \$500 — M. M.; \$400 — P.
Brazūnas (B. C.); \$100 — E. J. Gu-
dai, J. Jakubauskas, S. S. Rakšiai,
J. Andrukaitis; \$50 — Dr. Č. Kuras;
\$30 — M. Gegužis; \$25 — A. J. Gatau-
tis.

Solidarumo mokestį sumokė-
jo: \$540 — Montreale apylinkė;
\$120 — Rodney apylinkė; \$100 —
Londono ir Windsor apylinkės.
Visiems aukotojams KLB val-
dyba reiškia nuoširdžią padėką.

Naujos mokslo priemonės

Šiems mokslo metams Lie-
tuvos St. Stašaičio rūpesčiu
yra paruošta 13 mokomųjų
vaizdajuosčių: LDK didikai
Radvilos (35'), Sapiegos (34'),
Pacai (47'), grafai Tiškevičiai
ir Lietuva (47'), Oginskiai (37'),
Riomeriai ir Lietuva, Vilniaus
laikrodis (apie XVII a. Vil-
niaus gyvenimą (25'), 1863 m.
sukilimas Lietuvoje (56'), ir
taip pat serija vaizdajuosčių
iš Lietuvos nepriklausomybės
atstatymo istorijos (180') —
1944 m. Kaledos, Baltijos ke-
lias, Lietuva vėl laisva, 1991
m. sausio 13-osios naktis par-
lamente ir sušaudytas himnas.
Apie atskirus miestus bei kitas
garsias vietas vaizda-
juosčių dar nėra, bet jos jau
ruošiamos.

Jei virš minėtos vaizdajuos-
tės dominų, būtų galima per-
ką nors įduoti arba pasiūti.
Kreiptis: St. Stašaitis, Justi-
niskij 61-29, 2056 Vilnius, Li-
thuania. V. Matulaitis

• Ar jau parėmė Kanados lietu-
vių kultūros muziejų?

A. a. Petronėlės Kušlikienės
atminimui Irena ir Petras Lu-
koševičiai "Tėviškės žibu-
riams" aukėjo \$20.

A. a. Danutės Šaltmirienės
atminimui Irena ir Petras Lu-
koševičiai "Tėviškės žibu-
riams" aukėjo \$20.

A. a. Julijos Milerienės 3-jų
metų mirties prisiminimui
dukros Helen Jasonek šeima
"Tėviškės žiburiams" au-
kojo \$30.

Vytas Mickevičius, Etobi-
coko General ligoninės prane-
šimu, yra paskirtas šios li-
goninės prezidentu bei vyriau-
sioju vykdomuoju pareigūnu.
Jis čia atsikėlė iš Vankuve-
rio universiteto ligoninės,
kur taipogi ėjo vyriausio pa-
reigūno pareigas. V. Mickevi-
čius yra baigęs Wisconsinio
universitetą bakalauro laips-
niu, Wayne State universite-
tą magistro laipsniu ir Toron-
to universitetą MH Sc. laips-
niu. V.A.

Antanas "Tony" Genys

232-9000

Re/Max Professionals Inc. Realtor
1 East Mall Cres., Etobicoke

PARDUODAMAS

dviejų miegamųjų namas
(bungalow), šviesus, labai švariai
išlaikytas Bloor-Islington rajone;
tik ką baigtas įrengti rūsys su at-
skira prausykla. Geras pirkiny-
s pensininkų porai. Moderniški
(Thermal) langai. Prie namo pri-
jungtas garažas. Tvoros iš visų
pusių. Puiki gyvenvietė jauni
šeimai. Arti požeminio.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 850,000 dolerių lietuviškai
kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapi-
talas yra neličiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai
veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime
Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos
aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS — LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

MARIJANA
McKINNON

Patarnavimas, [sipareigojimas, patogumas]

— Nemokamas namo įvertinimas
— Skoliname vaizdajuostes apie pirkimą ir
pardavimą namų. Gauname smulkia informaciją, jei namo
pirkimi vartojate savo RRSP, arba skubiai parduodant.
— Imigrantams informacija apie pirkimo paskolas.

Speciali pasiūla. Po to, kai man tarpininkaujant pardavėte savo
namą, gaunate nemokamą per mus pirkto naujo jūsų namo apžiū-
rėjimą (Home Inspection), atliekamą **Baltic Construction**

Tel. (416) 763-5161

2261 Bloor St. W. Toronto, Ontario M6S 1N8

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

■ atnaujinimas, remontas ir nauja statyba
gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų,
įstaigų ir vasarnamių ■ staliaus darbai
■ vidaus sienų įdėjimas ■ dažymas ■ elektros
įvedimai ■ vandentiekio sistemos įvedimas ■ stogai ■ įvairūs
cemento darbai ■ kiemų sutvarkymas ■ priepilaukos ■ garažai
■ tvoros ■ medžių pjovimas ■ virtuvės, vonios remontas ir apdaila
■ rūšių įrengimas ■ šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas ■ plytelių
įdėjimas ■ pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių
poreikius. ■ 16 metų patirtis

■ Nemokamas įkainavimas ■ Pensininkams nuolaida
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.
Wasaga Beach/Stayner tel. (705) 428-6502.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7

Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio

bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,

Toronto, Ontario

M6P 1A6

Įstaigos telefonas

(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Atstovybė

Lietuvoje:

Gedimino pr. 26-217

Vilnius 2600

Tel. (3702) 22 78 97

Fax (3702) 22 63 68

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

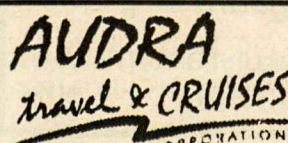
1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos
kainos. Gaunami kontakto lėšiai
(contact lenses).

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

Kelionės į Lietuvą 1994 m.!

Kelionės geriausiomis kainomis patogiais

FINNAIR, KLM, LH ir Austrų lėktuvais

KELIONĖS Į VILNIŲ su Austrų linija per Vieną iš JFK
(N.Y.) orausočių kiekvieną sekmadienį ir ketvirtadienį,
kaina — \$880 (kan.) plus mokesčiai.

KELIONĖS PER AMSTERDAMĄ

kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir šeštadienį,
kaina — \$999 (kan.) plus mokesčiai.

Specialios papigintos kainos ekskursiniams (chartered) skrydžiams
UŽSAKYMAI PRIIMAMI DABAR!

Užsakantiems vietas iki 1994 m. sausio 15 d.

garantuota kaina vasaros metu tik \$999 (kan.)

Speciali garantuota kaina grupinėms kelionėms į 1994 metų Dainų
šventę Lietuvoje. Užsakantiems vietas iki 1993 m. gruodžio 31 d.
kaina tik \$1050 (kan.), užsakantiems iki 1994 m. vasario 16 d.
— \$1099 (kan.)

Skridimo datos: 1994 m. birželio 30 d., liepos 1, 3, 7 d.d.
Skridimai patogiais LH lėktuvais, grįžimo datos pagal užsakymą.
Smulkesnių žinių teiraukitės: tel. (416) 533-8443

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

• Iškvietimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą • Sveikatos ir
kelionių draudimus • Persiųsti pinigų ir vaistų giminėms • Keliones
lėktuvais bei traukiniais • Keliones pramoginiams laivams • Keliones
į Floridą ir kitus šiltus kraštus • Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

Kelionių vėlo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

NAUJŲJŲ 1994 METŲ sulaukę, sveikiname mielus skaitytojus, bendradarbius, rėmėjus ir visus tautiečius, linkėdami Dievo palaimos pasitinkant ateitį su viltimi stiprinti lietuvių išėivijoje, džiaugtis tautos dvasiniu atgimimu ir Lietuvos nepriklausomybės gerove.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI"

TORONTO

Anapilio žinios

— Bernelių Mišios bus 12 val. naktį. Prieš Bernelių Mišių koncertuos muz. N. Benotienės vadovaujamas mūsų parapijos vaikų choras, Toronto jaunimo choras, sol. Slava Žiemelytė, sol. Rimas Paulionis, čelstė Felicita Deak ir muz. J. Govėdo vadovaujamas mūsų parapijos choras.

— Kalėdų dieną ir Naujų metų dieną Mišios mūsų šventovėje bus įprasta sekmadienio tvarka. Anapilio autobuselis tomis dienomis važiuos įprasta sekmadienio tvarka.

— Pokyliautojų patogumui Mišios Naujų metų išvakarėse mūsų šventovėje bus 6 v.v.

— Palaidotos: gruodžio 17 d. a.a. Alė Mikučionienė, 65 m. amžiaus; gruodžio 20 d. a.a. Gertrūda Jonaitienė, 69 m. amžiaus.

— Kūčios Anapilyje bus gruodžio 24, penktadienį, 8 v.v. Kūčių valgius ruošia J. Kurklienė.

— Naujų metų sutikimas Anapilio salėje prasidės gruodžio 31, penktadienį, 7 v.v.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje patalpose nuolat ruošiamas įvairios parodos. Taipgi muziejuje yra naujai įrengta ir sutvarkyta biblioteka. Lankymo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v., o pirmadieniais — nuo 12 v. iki 9 v.v.

— Anapilio knygne gauta daug naujų lietuviškos muzikos juostelių.

— Bernelių Mišios 12 v.n. už a.a. Jurgį Dementavičių ir Baliūną mirusius; Kalėdų dieną, gruodžio 25, Mišios 9.30 v.r. už a.a. Bronių Ščepanavičių, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už Rūtos sveikatą. Sekmadienį, gruodžio 26, Mišios 9.30 v.r. už a.a. Justiną ir Aloyzą Ramonius, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Anelę Griškevičienę.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėse dalyvavo 169 asmenys.

— LN valdybos posėdis — gruodžio 30, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Galima užsakyti Kūčių, gruodžio 24, ir Naujųjų metų sutikimo bilietus LN raštinėje darbo metu tel. 532-3311. Taip pat LN Naujų metų sutikime jaunos šeimos bus parūpinta vaikų saugojimo tarnyba. Mokestis simboliškas — tik \$5 už vaiką. Vaikai bus priimami nuo 4 metų amžiaus. Dėl smulkesnės informacijos prašome kreiptis į LN raštinę tel. 532-3311.

— Tradiciniai sekmadienio pietūs Lietuvių namuose vyks ir antą Kalėdų dieną, gruodžio 26, sekmadienį. Kviečiame užsukti visus kartu su svečiais, pasigardžiuoti lietuviškais valgiais.

— Lietuvių namų seklyčioje gruodžio 26 d., 1.30 v.p.p., bus rodoma naujausia lietuviška vaizdažuostė — sveikinimo koncerto įrašas. Turėsite progos pasiklausyti populiarių lietuviškų dainų ir muzikos.

Aukos Slaugos namams

\$500 — Monika Dudienė; \$350 — Juozas Andrukaitis; \$250 — Anna Rauba; \$100 — E. Jaškus. Iš viso Slaugos namų fonde yra \$938,562.49. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Atli parduotuvė ir pajarė. Skambinti arba rašyti: A. Zupjuskas, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE su geru orkestru

gruodžio 31, penktadienį, nuo 7 valandos vakar

- * Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. punktualiai.
- * Šalti užkandžiai po 12 valandos vakaro.
- * Nemokamas baras. * Šampanas, puikiai išpuošta salė.

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas Reginą Celejewską tel. 231-8832. Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ

1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6, tel. 532-3311

KŪČIŲ VAKARIENĖ

- Tradiciniai Kūčių valgių patiekalai
- Kalėdinė programa ir bendros dalyvių giesmės
- Kalėdų senelis su dovanomis mūsų mažiesiems
- Vietos rezervuojamos. Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienį popietėse.

BILIETŲ KAINOS: vaikams iki 6 metų nemokamai, 6-12 metų \$6, 13-18 metų \$10; studentams ir pensininkams \$16, suaugusiems \$17.

gruodžio 24, penktadienį, 7.30 val. vakaro, Vytauto Didžiojo menėje

Naujų Metų SUTIKIMAS

- Šilta vakarienė su vynu ir šampanu
- Šaltų užkandžių bufetas
- Geras orkestras, linksmi šokiai
- Baras
- Stalai numeruoti. Vietos rezervuojamos iš anksto skambinant tel. 532-3311

ĮĖJIMAS: \$40.00

Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienį popietėse.

NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAME SUTIKTI NAUJUS METUS LIETUVIŲ NAMUOSE

gruodžio 31, penktadienį, 7 val. vakaro, Karaliaus Mindaugo ir Karalienės Mortos menėse

Lietuvos radijo ir televizijos generalinio direktoriaus L. Tapino potvarkiu nuo 1994 m. sausio 1 d. panaikinamos Vilniaus radijo užsieniui laidos. Nurodoma priežastis — lešų stoka. (KLB inf.)

Iš Lietuvos gaunamų laišku matyti, kad ten gyvenantys "TŽ" skaitytojai šį savaitraštį gauna gana reguliariai. Vieni jį gauna oro paštu, kiti — paprastu. Oro paštu, žinoma, gauna daug greičiau, bet jo kaina — 115 dol. metams, paprastu paštu — tik 38 dol. Tai gi verta šį savaitraštį užsakyti savo giminėms, bičiuliams, pažįstamiems ir Lietuvoje.

Kristaus gimimo šventės ir Naujų metų proga "TŽ" darbuotojai gavo gana daug sveikinimų. Iš Lietuvos sveikinimus atsiuntė: J. E. kardinalas V. Sladkevičius, vysk. J. Matulaitis, vysk. Vl. Michelevičius, vysk. Sig. Tamkevičius, buvęs Lietuvos diplomatinis šefas dr. St. Bačkis. Kaišiadorių vysk. J. Matulaitis, prieš keletą metų lankęs Kanados lietuvius, rašo: "Nuosirdžiai sveikinu su šv. Kalėdomis mieluosiu kanadiečių-tautiečių. Būsiu maldos vienybėje su jumis prie Prakartėlės". Reikiame nuosirdžią padėką visiems mus sveikinusiams ir linkime gausios Viešpaties palaimos bei geriausios sėkmės naujaisiais metais.

Adomo Jakšto spaustuvei aukojo: \$100 — P. Z. Linkevičiai.

Sudbury apylinkės lietuviai Religijai Lietuvis šalpai aukojo \$517. Stambesnes sumas aukojo: \$100 — P. M. Venskai; \$50 — M. K. Ramonai, A. Rukšys, V. Bružas.

GRYNAS BICIŲ MEDUS. Gera dovana pasiūti giminėms ir Lietuva susikristalizavusio medaus. Specialus įpakavimas. Didesnius kiekius pristatui ir namus. Kreiptis pas bitininką J. NORKŲ Hamiltone tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygne.

PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBUI

Turime kultivatorių, traktorių nuo 2 iki 6 cilindrų ir įvairių padargų. Skambinti Vytaui ar Genei Kairiams ir atsiųsime jums duomenis ir nuotraukas. Tel. 416-643-3334.

SVETAINĖJE "LOKYS" NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

- Šaltų užkandžių bufetas
- Šampanas
- Muzika, šokiai
- Baras
- Vietų skaičius ribotas
- Įėjimas — \$15

Bilietai parduodami Lietuvių namų raštinėje. Visus kviečia — Rengėjai

Dėl informacijos skambinti tel. 532-3311

Anapilio Kalėdų eglutė parapijos mažiesiems įvyko sekmadienį, gruodžio 19, po 11 v.r. pamaldų, Anapilio didžiojoje salėje. Vaikučius aplankė Kalėdų senelis (V. Narušis) ir jiems išdalino dovanas. Jaukią programą atliko parapijos vaikų choras, vadovaujamas Nijolės Benotienės. Dalyvavo gausūs būrys vaikų, tėvelių, senelių bei artimųjų. Visi buvo gardžiai pavaisinti. Eglutę surengė parapijos tarybos jaunų šeimų sekcija, vadovaujama V. Valiulio. D.

SVETAINĖJE "LOKYS" rėmė: A. M. Bumbuliai; \$100 — C. Senkevičius, G. Kaulienė; \$50 — K. R. Kaminskai, Tėvynės sąjungos Hamiltono skyrius; \$25 — E. Kazickas.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 — J. K. Ališauskai, L. Daunienė; \$50 — K. R. Kaminskai.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu — sausomis šiais produktais: šviežia skerdiena 50 kg \$165, rūkytos mėsos gaminiai 20 kg \$165, sauso maisto rinkiniu 50 kg \$165. Perduodu pinigų iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Užsakovui pageldaujant, gavėjas gali gauti per 3 dienas. Maisto užsakymai pristatomi į namus. Teirautis nuo 9 v.r. — 11 v.v. tel. 416-536-4742. Adresas: 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.

LIETUVIŠKAI šeimai Mississaugoje reikalinga prityrusi auklė prižiūrėti 3 vaikus bei atlikti namų ruošos darbus, galinti gyventi kartu, mokanti angliskai ir turinti darbo leidimą. Skambinti tel. 848-4279.

PARUOŠIAME gėles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

MONTREALQUE

Montrealio lituanistinė mokykla gruodžio 12 d. AV parapijos salėje surengė Kalėdų eglutę. Pradžioje gražia deklamacija išpuodingai pasirodė suaugę, lietuvių kalbos kursą imą, studentai. Sekė mažųjų deklamacijos. Jūros Landry vaidinime "Kitų pusėj durų" nuotaikingai atliko savo vaidmenį visi mokyklos vaikai. Sugiedotos kelios kalėdinės giesmės. Salė buvo puikiai išpuošta, o vaidinimą paruošė mokyklos vedėja Joana Adamonytė su kito mokytojomis. Kalėdų senelis iš Lietuvos apdovanojo ne tik mokyklos vaikus, bet ir mokytojus bei jaunesnius dalyvius — būsimus mokyklos mokinius. Mokinių tėvų komitetas pavaisino vaikus, jų tėvus bei senelius.

Vinco Krėvės premija, kaip anksčiau buvo minėta, bus skiriama už 1992 ir 1993 metais išleistas knygas. Autoriai, norintieji šia-

me konkurse dalyvauti, turi atsiųsti bent vieną knygą "Nepriklausomos Lietuvos" adresu: V. Krėvės premijos vertinimo komitetai, 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Skautai-vyčiai buvo surengę gerų darbų dienas prieš Kalėdas. Suaukota negendanto maisto dėžutė, stiklainių pagalbos reikalingiems vargšams.

A.a. Petras Bunys, 67 m. amžiaus, mirė gruodžio 4 d. Iš Šv. Kazimiero šventovės gruodžio 7 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi žmona, trys vaikai su šeimos ir kiti artimieji.

A.a. Alfonsas Vazalinskas, agromijos daktaras, 82 m. amžiaus, mirė gruodžio 4 d. Po gražių iškilnių AV šventovėje gruodžio 7 d. kūnas sudegintas. Liūdesy liko žmona, sūnus su šeima ir kiti giminės bei artimieji. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nelpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:		
Certifikatus 1 m. —	4.50%	Taupymo — special. 1.75%
Certifikatus 2 m.	5.25%	Taupymo — su gyv. dr. 1.25%
Certifikatus 3 m.	5.75%	Taupymo — kasdienines 1.50%
Term. indėlius:		
1 metų 4.00%		Einamos sąsk. 1.00%
180 d. - 364 d. 4.00%		RRIF-RRSP — 1 m.term. 5.00%
120 d. - 179 d. 4.00%		RRIF-RRSP — 2 m.term. 5.50%
60 d. - 119 d. 3.50%		RRIF-RRSP — 3 m.term. 6.00%
30 d. - 59 d. 2.50%		RRIF — RRSP — taup. 2.00%

IMA UŽ:		
Nekiln. turto:		
1 metų 6.00%	asmenines — nuo 6.25%	
2 metų 6.75%		
3 metų 7.25%		

KASOS VALANDOS:		
	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

KESTAS

Projektuoju ir gaminu paminklus, darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus.
Lietuviams 5% nuolaida.
Skambinti telefonu (905) 643-6023 darbo laikui, (905) 544-1056 po darbo.

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE
TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

DAR TURIME PILNUS KOMPLEKTUS: Lietuvių enciklopedijos 37 t., Encyclopedia Lituanica, 6 t., Vinco Krėvės raštai, 6 t. Taip pat siūniame ir Lietuva per agentūras, kaina — 60-80 ct. už svaz. Teirautis: J. Kapočius, P.O. Box 752 Cotuit, MA 02635, tel. 1-508-428-6991.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurioiu laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronto.

ĮMOKEJUS PINIGUS Į PASLAUGOS "RŪTA" sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo gimes, draugus, senelių ir vaikų namus šiais produktais: šviežia skerdiena 50 kg \$165, rūkytos mėsos gaminiai 20 kg \$165, sauso maisto rinkiniu 50 kg \$165. Perduodu pinigų iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Užsakovui pageldaujant, gavėjas gali gauti per 3 dienas. Maisto užsakymai pristatomi į namus. Teirautis nuo 9 v.r. — 11 v.v. tel. 416-536-4742. Adresas: 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.

PASLAUGA "RŪTA" gruodžio mėnesį vyksta į Lietuvą. Gali nuvežti vaistus, laiškus, pinigų, smulkius daiktus. Įteiks asmeniškai nurodytiems asmenims. Skambinti bet kurio laiku tel. 1-416-536-4742 Toronto.

ISTORINIS POPIEŽIAUS VIZITAS LIETUVOJE! Aukštos kokybės, dviejų su puse valandų ilgumo spalvota vaizdajuostė (VHS) dabar galite užsisakyti per International Historic Films, Inc., skambinant tel. 312-927-2900, arba raštu 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Kaina tik \$24.95 Kan. ir \$4.50 už persiuntimą. Vaizdajuostės bus siunčiamos iš mūsų sandėlio Windsor, Ont., todėl nereikės mokėti maito bei kitų mokesčių. Mes priimame čekius ir VISA/Mastercard kredito korteles. Savininkas — Petras Bernotas.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų vandentiekio elektros keramikos plytelių stiklo bloku langų dažymo ir kt. Įrengiame rūsius vonias pirtis lauko verandas. Namų pirkėjų dėmesui. Visapusiška namo apžiūra ir praktiški patarimai. Skambinti Alvydui tel. 848-9628

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)
Res.: (416) 231-4937
Fax (416) 231-6993

Teodoras (Ted) Stanulis

Perkant ar paruošiant namą, prašau kreiptis į mane. Pirkėjai ir namai suvedami (Home Match) kompiuterio pagalba iki namas bus paruoštas ar pirkėjas jį nusipirks. Asmeninė raštiška garantija, kad visas bus atliktas kaip buvo pažadėta. Nemokamas namų įvertinimas.